ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ИЖТИМОИЙ-ИҚТИСОДИЙ ГАЗЕТАСИ

ҚИШЛОҚ ҲАЁТИ

1974 йил 1 январдан чиқа бошлаган

1996 йил 9 август ЖУМА № 60 (5.732) сотувда эркин нархда

МУАССИСЛАР ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ВАЗИРЛИГИ, «ЎЗМЕВАСАБЗАВОТУЗУМСАНОАТ» УЮШМАСИ

ПРЕЗИДЕНТ МОСКВАГА ЖЎНАБ КЕТДИ

8 август куни Узбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Москвага жунаб кетди. У Россия Давлат раҳбарининг ўз лавозимига тантанали равишда киришиш маросимида қатнашади. Президент Борис Ельциннинг инаугурация маросими 9 август куни Кремлда булиб ўтади.

— Биз Россиядаги Президент сайловидан олдин, сайлов арафаларида Президентликка номзод Борис Ельцин ва унинг тимсолида ушбу мамлакатдаги демократик кучларни қўллаб-қувватлашимизни бир неча бор такрорлаган эдик, — деди Президент Ислом Каримов аэропортда журналистларнинг саволларига жавоб берар экан. — Россиянинг жаҳон миқёсидаги ўрнини ҳисобга оладиган бўлсак, сайловда мамлакатдаги демократик кучларнинг ғалаба қозонишидан барча манфаатдор эди. Биз бундан буён Россия демократик ўзгаришлар йўлидан дадил боришига аминмиз ҳамда бу давлат билан ўзаро муносабатларни янада мустаҳкамлашга тайёрмиз.

Тошкент аэропортида мамлакатимиз раҳбарини Ўзбекистон Олий Мажлиси Раиси Э. Халилов, Бош вазир У. Султонов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Б. Ғуломов, Тошкент шаҳар ҳокими К. Тулаганов ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолди.

Кузатиш маросимида Россия Федерациясининг Узбекистондаги муваққат ишлар вакили В. Ринза ҳозир бўлди.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШИГА АГРОКИМЁ ХИЗМАТИ КЎРСАТИШНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини давлат йўли билан қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармонига мувофиқ ҳамда минерал ўғитлар ва ўсимликларни ҳимоя қилишнинг кимёвий воситаларини ишлаб чиқариш ва сотиш соҳасида иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш, қишлоқ хўжалиги товар етиштирувчиларига агрокимё хизмати кўрсатиш сифатини ошириш ва қийматини пасайтириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Узбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Узкимёсаноат» ва «Узагрокимёсервис» уюшмаларининг:

«Узкимёсаноат» уюшмаси таркибида Қишлоқ хўжалиги вазирлигининг «Узагрокимёсервис» давлат-акционерлик уюшмаси негизида «Узагрокимётаъминот» давлат-акционерлик бирлашмасини тузиш;

Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузурида ўсимликларни ҳимоя қилиш республика станцияси негизида ўсимликларни ҳимоя қилиш ва агрокимёвий тадқиқотлар республика марказини ташкил этиш тўғрисидаги таклифлари қабул қилинсин.

2. Қуйидагилар:

қишлоқ хўжалиги товар етиштирувчиларини шартнома асосида минерал ўғитлар, ўсимликларни ҳимоя қилиш, уларнинг ўсишини жадаллаштириш ва тартибга солиб боришнинг кимёвий воситалари, тупроқ мелиорантлари, озиқли қўшимчалар ва бошқа кимёвий маҳсулотлар билан таъминлаш, тармоқ саноат корхоналари билан қишлоқ хўжалиги товар етиштирувчилари ўртасидаги ўзаро ҳисоб-китоблар тизимини такомиллаштириш, қишлоқ хўжалигига агрокимё хизмати кўрсатиш ишларини амалга ошириш «Узагрокимётаъминот» бирлашмасининг;

ўсимликларнинг касалликлари ва зараркунандаларини кузатиш, ўрганиш ҳамда прогнозлаш, қишлоқ хўжалиги ўсимликларини ҳимоя қилиш ва агрокимёвий тадбирлар соҳасида услубий таъминлаш, қишлоқ хўжалиги корхоналарига ва аҳолига ўсимликларни кимёвий ҳамда биологик ҳимоя қилиш бўйича хизматлар кўрсатиш, ерларнинг идоравий мансублигидан қатъий назар, республикада чигирткага қарши курашиш тадбирларини амалга ошириш — ўсимликларни ҳимоя қилиш ва агрокимёвий тадқиқотлар республика марказининг асосий вазифалари этиб белгилансин.

3. «Узагрокимётаъминот» давлат-акционерлик бирлашмаси ижро этувчи аппарати ходимларининг чекланган сони 21, ўсимликларни ҳимоя қилиш ва агрокимёвий тадқиқотлар республика маркази аппаратиники 16 нафардан иборат қилиб белгилансин.

«Узагрокимётаъминот» бирлашмаси раиси лавозимига кўра «Узкимёсаноат» уюшмаси раисининг ўринбосари, ўсимликларни ҳимоя қилиш ва агрокимёвий тадқиқотлар республика марказининг бош директори эса Узбекистон Республикаси қишлоқ хўжалиги вазирининг ўринбосари ҳисобланадилар.

4. Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси:

«Узкимёсаноат» уюшмасига «Узагрокимётаъминот» давлат-акционерлик бирлашмаси таркибига кирувчи акционерлик жамиятлари ва бирлашмалари акцияларининг давлатга тегишли улушини бошқариш ҳуқуқини берсин;

Акцияларнинг давлатга тегишли улушидан олинадиган дивидендларни ишлаб чиқаришни техника билан қайта таъминлаш, хорижий компаниялар билан биргаликда қўшма корхоналар ташкил этиш ва қишлоқ хўжалиги товар етиштирувчиларига агрокимё хизмати кўрсатишнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш бўйича тадбирларни маблағ билан мақсадли таъминлаш учун 1998 йилнинг 31 декабригача «Узкимёсаноат» уюшмаси ихтиёрида қолдирсин.

5. Узбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ва «Узкимёсаноат» уюшмаси ушбу қарордан келиб чиқадиган ташкилий чора-тадбирларни бир ой муддатда тугалласинлар ҳамда қишлоқ хўжалигига агрокимё хизмати кўрсатиш тизимини қайта ташкил этиш ва ривожлантириш дастурини икки ой муддатда ишлаб чиқсинлар ва тасдиқласинлар.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ҳамда вилоятлар ва туманлар ҳокимликлари қишлоқ хўжалигига агрокимё хизмати кўрсатишни қайта ташкил этиш чора-тадбирларини амалга оширишга кўмаклашсинлар.

6. «Узагрокимётаъминот» давлат-акционерлик бирлашмасининг ижро этувчи аппарати ҳамда ўсимликларни ҳимоя қилиш ва агрокимёвий тадқиқотлар республика марказининг бош директори Тошкент шаҳар, Амир Темур кўчасидаги 62-уйга жойлаштирилсин.

7. Вазирлар Маҳкамасининг 1995 йил 10 мартдаги 82-сон қарори ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

8. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Узбекистон Республикасининг Бош вазири У. Султонов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И. ҚАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил, 7 август.

ЎЗБЕК БОҒБОНЛАРИ ФРАНЦИЯДА

Ўзбекистонлик боғбон ва вино тайёрлаш бўйича мутахассисларнинг бир гуруҳи ўзининг боғу-роғлари ва виноси билан машҳур Францияга ташриф буюрди.

Бу соҳа мамлакатимиз иқтисодиётида муҳим ўрин тутиб, хорижга маҳсулот чиқариш борасида ҳам катта имкониятга эга. Ўзбекистонда ҳам виночиликни ривожлантиришда франциялик ҳамкасбларнинг кўп асрлик тажрибасидан фойдаланиш зиён қилмайди, албатта.

Францияда 1,2 миллион гектар токзор бўлиб, мамлакат умумий майдонининг 2,2 фоизини ташкил этади. Бу токзорларда 550 нав узум етиштирилади. Йилига 60 миллион гекталитр турли хил вино тайёрланиб, дунёнинг ўнлаб мамлакатларига сотилади.

Андижон шаҳри ва Юра туманининг ихтисослашган институтларида узум етиштириш ва вино ишлаб чиқариш бўйича французларнинг иш тажрибасига бағишланган маърузалар ўзбекистонлик мутахассислар учун жуда қизиқарли ва айни пайтда фойдали бўлди. Республикамиз вакиллари токзорлар, вино ва спиртли ичимликлар ишлаб чиқарадиган «Анри мэр» фирмасининг лаборатория ва цехлари, шампан винолари ишлаб чиқариш бўйича дунёга машҳур йирик «Моет энд шандон» заводи, «Шато де мерсо» вино тайёрлаш фирмаси, «Шато де ля тур» узумчилик ва вино тайёрлаш хўжалиги ҳамда «Николя фейят» шампан виноси ишлаб чиқариш кооперативини бориб кўришди.

Ҳамюртларимиз, шунингдек, Париж, Реймс ва Бургундининг диққатга сазовор тарихий обидаларини ҳам томоша қилишди.

(ЎзА).

ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ЯНГИ КИТОБИ

7 август куни Москвада Узбекистон Республикасининг Россия федерациясидаги элчихонасида Президентимиз Ислом Каримовнинг «Палея» халқаро нашриётида чоп этилган «Барқарорлик ва ислоҳотлар» («Стабильность и реформы») китобининг тақдимот маросими булиб ўтди. «XX аср халқ доҳийлари» туркумида нашр қилиш мўлжалланган жаҳоннинг саксондан ортиқ энг машҳур давлат арбоблари асарларининг бири айнан Ислом Каримовга, унинг машҳур нутқ ва маърузаларига бағишланди: Бу юртбошимизнинг мустақил мамлакатимизни ривожлантириш йўлида олиб бораётган, ташқи ва ички сиёсатдаги изчил, ўзига хос йўлнинг яна бир бор эътироф этилишидир.

Китобнинг тақдимот маросимида Россия Федерацияси ҳукумати ва парламентининг масъул ходимлари, вазирлар, депутатлар, энг йирик илм даргоҳлари раҳбарлари, таниқли олим ва адиблар, хорижий мамлакатларнинг Москвадаги элчихоналари дипломатлари, оммавий ахборот воситаларининг вакиллари иштирок этди.

Китоб тақдимотига бағишланган йиғилишни Узбекистон Республикасининг Россия федерациясидаги фавқулодда ва мухтор элчиси Ш. Шохалилов кириш сўзи билан очди.

«Палея» халқаро нашриётининг директори Н. Мишин, Россия Фанлар академияси фалсафа тадқиқотлари маркази директори, профессор А. Кара-Мурза, ташқи иқтисодий тадқиқотлар институти директори, академик С. Ситарян, Россия Федерацияси ҳукумати қонунчилик ва ҳуқуқ институтининг бўлим мудири М. Булошников мустақиллик йўлидан дадил бораётган Узбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримовнинг «Барқарорлик ва ислоҳотлар» китобида олға сурилган ибратли ғоялар ва амалда эришилаётган катта ютуқлар Мустақил давлатлар ҳамдўстлиги мамлакатлари учун намуна бўлишини таъкидладилар. Маросимда сўзга чиққан Узбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири А. Комилов китобнинг республикамиз мустақиллигининг беш йиллиги арафасида чоп этилганига эътибор қаратди ва унда Узбекистондаги ислоҳотлар жараёни чуқур таҳлил этилганини алоҳида қайд этди.

Китоб тақдимотига бағишланган маросимда Узбекистон Республикаси Президентининг матбуот котиби М. Муҳаммад Дуст, Узбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси раиси Р. Шоғуломов ва бошқа расмий кишилар иштирок этди.

(ЎзА).

ИСТИҚЛОЛИМИЗ БЕШ ЙИЛЛИГИНИ ШАРАФЛАЙМИЗ

Қибрай туманидаги «Дўрмон» жамоа хўжалиги боғларида ғарқ пишиқчилик. Боғбонлар ҳосилни нест-нобуд қилмай тезда йиғиштириб олиш ва шаҳарликлар дастурхонига етказиб бериш учун ҳаракат қилмоқдалар.

СУРАТДА: миришкор боғбонлар Ўткир Тастанов ва Алим Нурмаматов сархил олмаларни яшикларга жойлашмоқда.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ олган сурат.

МУСТАҚИЛЛИК МУСОБАҚАСИ

- Мустақиллик мусобақаси — ютуқлар калити. Бешариқдаги «Рапқон» жамоа хўжалиги пахтакорларининг мурожаати барчани зафар марралари сари чорлади. Ҳар бир бригада, хўжалик гектарлар ҳосилдорлигини режадагидан бир центнердан оширса катта бойликка эга бўламиз.
- Пахтакорга бугун ҳамма мададкор.
- Ўзаро текширув бригадаларининг маслаҳатлари ҳосилдорликни оширишда муҳим омил.
- Асл миришкор август ойида зарбдорчасига меҳнат қилиб, пахтадан мўл ҳосил етиштириш чораларини кўради.
- Мавсумга сифатли ҳозирланган техника йиғим-терим тез ва соз ўтишининг гаровидир.

ДЎСТЛАР МАСЛАҲАТИ ОЛТИНДАН ҚИММАТ

Август пахтадан мўл ҳосил тўплаш ойи. Шунинг учун ҳам мусобақадош пахтакорлар, механизаторлар бир-бирларининг далаларида бўлишиб қўлга киритаётган ютуқларини мустаҳкамлаш ва йўл қўйган камчиликларини тузатишга ёрдам бермоқдалар. Куни кеча Учкўприк туманининг бир гуруҳ тажрибали пахтакорлари шу мақсадда Бувайда районига ташриф буюришди. Улар айни кунларда ғўза қатор ораларига агротехник талаблар асосида ишлов берилаётган баравж ғўзаларни кўриб хурсанд бўлдилар.

Бироқ айрим майдонларга зараркунанда ҳашаротлар оралаб қолганлигини, баъзи хўжаликларда чеканка кўнгилдагидек олиб борилмаётганлигини кўриб ранжидилар. Алишер Навоий номли жамоа хўжалигининг баъзи бригадаларида ғўзага вақтида сув бермай, чанқатиб қўйилган.

Йиғим-терим мавсуми яқинлашмоқда. Лекин шунга қарамай, ҳали вақт бор деб хотиржам юрганлар ҳам йўқ эмас. Бундай бoқибeғамлик жуда қимматга тушиши мумкин.

Мусобақадош дўстлар мавсумга тайёргарлик ишларини кучайтириш юзасидан ўзларининг қимматли маслаҳатларини беришди. Зўр меҳнат эвазига етиштирилган ҳосил тугунчаларини кўпайтириш, мўл ҳосил тўплашларига омад тиладилар.

ЮКСАЛИШ ЙЎЛИ

Мирзажон ИСЛОМОВ,
Фарғона вилояти ҳокими, Ўзбекистон Олий Мажлиси депутати

Мустақиллик халқимизга эрк, ҳуқуқ, азалий маънавиятимизни қайтариб берди. Шоир Амир Хусрав Деҳлавий таърифлагандек, инсон тилсимот сирларини очувчи калитни ўз қўлига олди. Халқимиз ўз келажаги учун изланмоқда, самарали меҳнат қилмоқда, умуммуаммоларни ечмоқда. Кишиларнинг ислоҳотларга ишончи зўр.

Жонажон Узбекистонимизнинг буюк келажагини яратиш йўлида қилаётган ҳаракатларимиз барча соҳаларда кутилган самараларни бермоқда. Мустақилликнинг салкам беш йиллигида бажарилган оламшумул ишлар ҳамманинг кўз ўнгида яққол кўриниб турибди.

—Узбекистонда амалга оширилаётган сиёсий, ижтимоий-иқтисодий ислоҳотларнинг бош мақсади,—деган эди Президент Ислом Абдуғаниевич КАРИМОВ Қашқадарё сафарида,—халқимизнинг турмуш даражасини яхшилаш, унга муносиб шарт-шароитларни яратиб беришдан иборат.

Вилоятимизда иқтисодий ислоҳотлар босқичма-босқич амалга оширилмоқда. 1996 йилнинг ўтган ярмида фаолият кўрсатаётган 1207 та катта ва кичик давлат корхоналаридан 163 таси хусусийлаштирилди, мулкчиликнинг нодавлат шаклига ўтказилди. 7163 та турли ўрта ва кичик хусусий корхоналар ташкил этилиб, уларда ишловчиларнинг сони 32386 нафарга етди. Қишлоқ хўжалигида 114 та хусусийлашган ферма, 2026 деҳқон (фермер) хўжаликлари фаолият кўрсатмоқда. Вилоятда нодавлат корхоналар жами 10637 тага етказилди. Уларда 580 минг нафар киши ишламоқда, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар салмоғи эса умумий ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг 62 фоизини ташкил этмоқда, қишлоқ хўжалигида бу кўрсаткич 99 фоизга бориб қолди.

Президентимиз 1996 йилни иқтисодий юксалиш йили бўлади, деб башорат қилганди. Мустақилликнинг беш йиллик байрами, бобомиз Амир Темур таваллудининг 660 йиллик тўйи шарафига кўтаринки руҳда меҳнат қилаётган вилоят саноатчилари кўпгина ютуқларни қўлга киритдилар. Саноат корхоналари йилнинг биринчи ярмида таққосланган баҳоларда 21,4 миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди, капитал қурилишда 2076 миллион сўмлик маблағ ўзлаштирилди. Ўтган йилнинг шу муддатига нисбатан ўсиш 2,1 мартани ташкил этди.

Ярим йилликда ташқи иқтисодий алоқалар яхши ривожланди, вилоятнинг ташқи алоқалар обороти 153,4 миллион АҚШ доллари миқдорида бўлди. Бунинг 107,8 миллион долларини экспорт, 45,6 миллион долларини импорт алоқалари ташкил этди. Экспорт импортдан 2,1 марта кўп бўлди.

Вилоятда тадбиркорликни ривожлантиришнинг бош йўналишларидан бири хорижий сармояларни жалб этган ҳолда қўшма корхоналарни кўпайтиришдир. Ҳозирги вақтда вилоятда 83 та қўшма корхона рўйхатдан ўтказилган. Уттан давр ичида қўшма корхоналар 175 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. Бу тадбирлар натижасида биз хорижий саноатнинг илғор технологиясини ўрганамиз, халқимизга янги иш жойларини барпо этамиз. Бу йўналишда муайян ишлар амалга оширилмоқда, ҳозир Тошлоқ туманида Жанубий Кореянинг ДЭУ корпорацияси томонидан йирик тўқимачилик фабрикаси барпо этилмоқда.

Хусусий тадбиркорларнинг самарали иш олиб бориши ва эркин фаолият кўрсатишлари учун шарт-шароитларни яратиб бериш мақсадида вилоятимизда республика товар хом ашё биржасининг Фарғона филиали, республика «Бизнес-фонди»нинг вилоят бўлими, «Мадат» суғурта агентлиги, республика кўчмас мулк биржаси вилоят бўлими, фонд биржасининг 2 та брокерлик идораси, Фарғона, Марғилон, Қўқон, Қувасой шаҳарларида фонд магазинлари, инвестиция компанияси, республика миллий вақт депозитарийсининг вилоят бўлимлари ташкил этилиб, улар тадбиркорликни ривожлантириш ишлари билан шуғулланмоқдалар. Республика Вазирлар Маҳкамасининг 1996 йил 30 мартдаги 125-сонли «Узбекистон товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси тўғрисида»ги қарори чиққандан сўнг ҳокимият шу ҳақда қарор чиқарди ва бир ой ичида вилоят тадбиркорлар палатасини ташкил этди, улар ҳозир фаолият кўрсатмоқда.

(Давоми 2-бетда)

ЮКСАЛИШ ЙЎЛИ

(Давоми. Боши биринчи бетда).

Вилоятда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Нақд пул маблағлари эмиссиясини қисқартириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори ҳам изчил бажарилмоқда. Биринчи ярим йилликда эмиссия даражаси 43,6 фоизни ташкил этди, иккинчи ярим йилликда эмиссия даражасини 19,9 фоизга тушириш режалаштирилди. Бунинг учун пул муаммосини тубдан ўзгартириш, халқ истеъмоли молларини кескин кўпайтириш, пулли хизмат тармоғини кенгайтириш, маҳсулот реализациясини ўз вақтида таъминлашга эришишимиз лозим.

Халқни едираётган, кийинтираётган қишлоқ аҳлини ижтимоий ҳимоялаш, уларнинг турмуш тарзини яхшилаш, маданиятини юксалтириш ҳақида Республика Президенти, ҳукумати қатор Фармонлар ва қарорлар қабул қилди. Меҳнаткашларнинг кўнгилдагидек яшаши учун барча имкониятларни яратиб бериш ҳукуматнинг бош йўналишидан бирига айланди. Бу муҳим соҳада амалга оширилган ишлар бекиёсдир. Вилоят аҳолисининг 70 фоизи табиий газ ва 21 фоизи суюлтирилган газ билан таъминланган. Тоза ичимлик сув муаммоси ҳам ниҳоясига етказилмоқда. Меҳнаткашларни моддий ҳимоялаш мақсадида уларга 61496 гектар томорқа ерлари ажратиб берилди. Вилоятда етиштирилаётган гўштнинг 64, сутнинг 74, тухумнинг 63 фоизини шахсий ёрдамчи хўжаликлар тайёрлаб бермоқда.

Соғлом авлодни камолга етказиш мақсадида ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Барча туманларда футбол ўйингоҳлари барпо қилинди, ишқибозларнинг севимли командалари тузилди. «Нефтчи» республиканинг тўрт марта чемпиони, туманлар командалари республика биринчилиги мусобақасида беллашмоқда. Айни пайтда туманлар ва хўжаликларда ҳашар йўли билан янги теннис кортлари қуриш бошлаб юборилди. Боғдод туманида яқинда 560 ўринга мўлжалланган теннис ўйингоҳи ишга тушди. Август ойининг учинчи ўн кунлигида «Истиқлол» теннис кортида «Ҳавас» Фарғонада» теннис мусобақаси ўтказилади. Бу тадбирлар қишлоқ ёшларининг истиқлолга ишончини оширмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг шу йил 21 майдаги «2000 йилгача бўлган даврда Ўзбекистон Республикаси қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш Дастури тўғрисида»ги қарори бу борада жуда катта аҳамиятга эга бўлди. Ушбу ҳужжат асосида ишлаб чиқилган вилоят дастурига кўра, қишлоқ аҳолисининг турмуш шароитини яхшилашга, қишлоқларни обод ва кўркам қилишга, ижтимоий муаммоларни ҳал этишга жуда катта миқдорда маблағлар ажратилди. Масалан, янги иш ўринларини яратиш учун ажратилаётган маблағ 400,5 миллион сўмдан 910 миллион сўмга, ишлаб чиқаришни ривожлантиришни молиявий таъминлашга ажратилган маблағ 72 миллион сўмдан 218 миллион сўмга кўпайтирилди. 2000 йилгача вилоят туманларида 13 фельдшерлик-акушерлик пунктлари, 7 та қишлоқ даволаш шифохоналари, 13,5 минг бола ўқийдиган янги мактаблар қурилади, 2160 километрга табиий газ қувурлари, 624 километрга водопровод қувурлари ётқизилади, турар жойлар фонди 4540 минг квадрат метрга кўпайтирилади, савдо шоҳобчаларида 41 минг квадратметр умумий овқатланиш корхоналари, 16,1 минг ўринли маиший хизмат тармоқлари яратилади. Қувасой шаҳри ва Тошлоқ тумани қишлоқларини телефонлаштириш учун Жанубий Кореянинг ДЭУ фирмаси иш олиб бормоқда. Охунбобоев, Тошлоқ туманларида 5300 хонадонни телефонлаштириш кўзда тутилмоқда. Хуллас, қишлоқ аҳолисига ижтимоий, маданий-маиший хизмат кўрсатишни тобора такомиллаштириш қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантиришнинг асосий вазифасидан биридир.

Келажаги буюк, қудратли республика жуда қисқа даврда ғалла мустақиллигига эришди, шу улкан ютуққа Фарғона вилояти деҳқонлари муносиб ҳисса қўшдилар. 1996 йил деҳқончилик тарихига зарҳал ҳарфлар билан ёзиладиган бўлди, вилоятимизда ғалла мустақиллигига тўла эришилди, 102 минг гектар майдондаги бошоқли дон экинларини илғор агротехника усулларида сифатли парваришлаган миришкор деҳқонларимиз ўтган йилга нисбатан икки баробар кўп, 310 минг тоннадан зиёд ғалла етиштирдилар. Давлатга салкам икки юз минг тонна дон сотиб, йиллик режани 16 июлда барвақт бажардилар. Ғалаба осонликча қўлга киритилмади, вилоят ғаллакорлари, қишлоқ хўжалиги мутахассислари, механизатор-комбайнчилар ўрим-йиғим даврида жасоратли меҳнат қилдилар. Буғдойзорларда комбайнлар иши икки сменада ташкил этилди, ғалла ўрим-йиғим штаблари кеча-кундуз ишлади.

Миришкор деҳқонлар ғалла етиштириш тажрибасини шу қадар тез ўзлаштириб олдиларки, баъзи бир ижарачи-звенолар гектаридан 60-80 центнердан рекорд ҳосил олишга муваффақ бўлди. «Бешариқ» ширкатлар уюшмасининг ижарачиси Лазиз Мирзаев ҳар гектар ердан 83 центнердан дон олди. Шу хўжаликнинг Илёс Рўзиев, Алижон Эргашев, Зайлобиддин Рўзиматов каби звенолари 70 центнердан ғалла топширди. Тошлоқ туманидан М. Отажонов, Қ. Аҳмаджонов, Ўзбекистон туманидан Ю. Тошматов, А. Тўйчиев, Учкўприк туманидан Ғ. Жўраев, Р. Йўлбарсов, Боғдод туманидан И. Ҳамдамов, У. Низомиддинов, Қува туманидан М. Ҳошимов, Ғ. Рўзиев сингари юзлаб звено бошлиқлари ғалладан юқори ҳосил олиб, фарғоналик деҳқонларнинг миришкорлигини кўрсатдилар.

Вилоят ҳокимлиги ғаллани ўриб-йиғиб давлатга топшириш бўйича мусобақа ташкил этди. Ҳар беш кунда ғолиблар рағбатлантирилиб турилди. Бу тадбир ўрим-йиғим суръатини кўтаришга катта таъсир ўтказди. Беллашувда Бешариқ, Олтиариқ, Тошлоқ, Бувайда туманлари ғаллакорлари, шунингдек қатор хўжаликлар, комбайнчилар совринларни олишга муваффақ бўлдилар. Вилоятнинг барча хўжаликларида келгуси йил учун сара дон уруғи жамғаришга алоҳида эътибор берилди. Ғалладан бўшаган майдонларга пахта, полиз ва сабзавот экинлари экиб бўлинди.

Деҳқончилик соҳасидаги асосий ишлар ҳали олдинда, бу йил 128 минг гектар майдонга «Фарғона-3», «Тошкент-6», «С-6524» ва бошқа серҳосил навли пахта экканмиз. Ғўзалар комплекс бешинчи ишловдан чиқарилди, ҳозир текис кўсаклаб, ҳосилга-ҳосил қўшмоқда, илғор хўжаликларда ғўзани чеканка қилиш ниҳоясига етмоқда. Ғалла каби пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан ҳам юқори ҳосил олиб, мустақил Ўзбекистон Республикамизнинг куч-қудратини оширишга, иқтисодини мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшамиз.

Боғдод туманидаги «Боғдод» жамоа хўжалигининг 12-бригадасига тажрибали пахтакор Холдорали Исоқов бошчилик қилади. У 43 гектар майдонга экилган «Фарғона-3» навли ғўзани аъзолари билан беш марта комплекс ишловдан чиқарди. Ҳозирги ҳосилга-ҳосил қўшиш ойлигида ғўзаларни чириган гўнг билан озиқлантириб, қондириб суғормоқда. Меҳнатсевар жамоа бу йил ҳар гектар ердан 40 центнерден оқ олтин олиш учун курашмоқда.

СУРАТДА: бригада бошлиғи Холдорали Исоқов (чапда), сувчи Рустамжон Раҳматов, хўжалик иқтисодчиси Акромжон Аҳмадалиевлар.

Иброҳим РАҲИМ,
Ўзбекистон халқ ёзувчиси

ЭЛ ҒАЙРАТИ — УММОН

ҚЎШИМЧА ҲОСИЛ ТЎПЛАШ УЧУН МУСТАҚИЛЛИК МУСОБАҚАСИ

Президент Ислом Каримов мустақилликка эришганимизнинг муборак беш йиллик тантанаси арафасида халқ хўжалигимиз ривожи учун муҳим бир ғояни ўртага ташлади. Бу ҳам бўлса меҳнат жараёнида мустақиллик мусобақаси бошлашдай, янгича ким ўзар ҳаракатидир. Қатор вилоятлар ғалла ўроқ-машоғини якунлади. Якун ёмон эмас.

Бу йил Фарғона водийси ғаллакорлари баракали хирмон кўтариб, Ўзбекистонда дон мустақиллигини таъминлашга катта ҳисса қўшдилар. Юртбошимиз Вазирлар Маҳкамаси йиғилишида буни алоҳида таъкидлаб, юксак баҳолади ва «Андижонга раҳмат! Наманганга раҳмат! Фарғонага раҳмат!» деди. Телеэкран қаршисида, радиокарнай рўпарасида ўтириб бу олқишни эшитган водийликларнинг қувончини кўрсангиз эди!

Ўша кунлари мен Қувада эдим. Тарихий нутқни ҳамқишлоқларим билан бирга тингладим. Деҳқонлар Президентнинг ҳар бир сўзини чанқоқлик билан дилга жо қилиб олдилар. Айниқса, пахтакорларга қарата айтилган сўзлар ҳамманинг диққат-эътиборини тортди. Президентнинг энди пахтага куч бериб, етиштирилган ҳосилга август ойида камида яна бир центнердан қўшимча ҳосил етиштириш учун курашиш ҳақидаги, бунинг учун мусобақа ташкил қилиш борасидаги чақириғи халқ ғайратини қўзғаб юборди. Тадбиркор деҳқонлар шу ҳақда бирор имо-ишора кутиб турган эканлармики, ўша заҳоти лаббай деб унга амалий жавоб бера бошладилар.

Вилоятда биринчи бўлиб Қува туманидаги Мамазокир Обидов номидаги жамоа хўжалиги аъзолари «Август — ғўза парваришида зарбдор ой!» деб эълон қилди ва бу юришга қўшилинг, деб барча пахтакорларга мурожаат қабул қилди.

Унда жумладан шундай дейилади: «Об-ҳавони кузатиш маркази маълумотларига қараганда, ҳозиргача ғўза 170-180 даража ҳароратни кам олди. Шунинг учун ғўзага зарур бўладиган ишлов ва суғоришни тажрибакорлар тавсиясига асосан амалга оширишга эришайлик».

Дарҳақиқат, ҳозир ҳосилга-ҳосил қўшишда ҳал қилувчи дамлар. Буни дилдан ҳис этган хўжалик пахтакорлари ҳамкасбларини астойдил меҳнат қилишга даъват этмоқдалар. Мақсад эзгу! Она Ватан хирмонига мўл-кўл оқ олтин тўкилсин, юрт бойлиги зиёда бўлсин.

Обидовчиларнинг мурожаати Қувадаги барча жамоа хўжаликларида муҳокама қилинди ва шу асосда Президентимиз айтган мусобақа бошланиб кетди. «Мустақиллик мусобақаси» деб аталмиш бу беллашувга биринчилардан бўлиб «Наврўз» жамоа хўжалиги аъзолари қўшилдилар. Жамоа бу йил олти ойликни яхши якунлади, пиллани бажарди, 381 гектар ерга ғалла экиб гектаридан 41 ярим центнердан ҳосил олди ва хирмонга тушган умумдоннинг 863 тоннасини давлатга сотиб, 130 тоннасини уруғликка ажратиб, уч юз тоннасини деҳқонларга бўлиб берди. Ҳар бир деҳқон хўжалиги бир йиллик дон-дунини ғамлаб олди. Булардан ортган 321 тонна ғалла омборга босиб қўйилди.

— Оллоҳга шукрки, ғаллага деҳқоннинг кўзи тўйди, — дейди жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Деҳқонбой агроном. — Энди пахтага куч беряпмиз. Президентимизнинг пахтакорларга қарата айтган қимматли чақириғи асосида махсус режалар тузиб, тадбирлар белгиладик. 564 гектар ердаги пахтамизнинг ҳар тупида ўртача ўнтадан кўсак етилган. Пахтаси очиляпти. Устки шохларда эса 5-6 тадан гул ва шона бор. Уларни сақлаб, парваришлаб, етилтирсак ҳар гектардан мўлжалланган 30,7 цетнер устига яна бир ярим-икки центнер қўшимча ҳосил тўплаймиз. Асатда экинимизни шу мақсадга мослаб ясатяпмиз.

Ғўзаларни говлатмай, учини чилпиб ҳосилсиз шохларини қирқиб ташладик. Барча пахта майдонларини табақалаб чиқдик, ўшанга қараб қатор ораларини ишлай бошладик. Ғўза обитобида суғориляпти. Мироблар ва сувчилар ҳар куни ғўзанинг ранги-рўйига қараб сув оқизяптилар.

Ғўза ичидаги ёввойи ўтга қарши қирғинлик юриши бошланди. Ёввойи ўт кўринса, тезда юлиб олиняпти. Уватлардаги, шоҳариқ бўйларидаги ўтлар ўрилиб пичан ғарамланяпти. Мавжуд техника куну тун пахтазор ичида десак лоф эмас. Экин қатор ораларига ишлов бериб ғўзаларни шабадалатиб, гармселдан сақлаш ҳам механизатор зиммасида.

Ҳурматли Президентимизнинг хўжаликларда мусобақа уюштириш зарурлиги ҳақидаги сўзи деҳқонларни тетиклантирди. Хўжаликда мустақиллик мусобақаси бошлаб юборилди. Бригада бригада билан, ижарачи ижарачи билан ким соз ишлашга аҳд қилиб беллашмоқда. Ҳар ким ўз билганича, ҳар ким қўлидан келганича беш ёшга тўлаётган мустақиллигимиз хирмонига барака қўшмоқ учун астойдил меҳнат қилмоқда.

Далаларда шартларнинг бажарилишини тез-тез текшириб турадиган бўлди. Дастлабки ўзаро текширишларимиз яхши натижа берди. Намунали ишлар оммалаштирилиб, камчиликлар танқид қилинди.

Деҳқон тўқ бўлса, эл ҳам тўқ бўлади. Деҳқонни тўйдириш учун қиш дастурхонига ҳозирдан озиқ-овқат, ноз-неъмат ғамламоқ жоиз. Ғаллага тегирмон етарли. Хонадонларга газ кирган. Ҳар бир уйда тандир бор. Ҳар бир тандирга лойиқ қуруқ ўтин, ғўза поялари томларга босиб қўйилади. Чорва қишловига лойиқ сомон ҳозирланди. Яна пичан, беда, поя заҳираси ҳозирлашяпти. Ҳар бир деҳқон рўзғорининг қишки заҳираси бутун бўлиши шарт. Рўзғорларда ун, гуруч, мош, ловия каби дондунни сақлаш учун ҳар бир хонадонда махсус омборча ёки хум, кўзалар муҳайё қилиняпти.

Деҳқонбой агроном «Наврўз» жамоа хўжалиги бошқарувига раис бўлиб сайланганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Аммо у тез орада кўп муаммоларни бартараф қилишга улгурди. Ўзи агроном эмасми, ишни пахтазор ҳолатини текширишдан бошлади. Икки юз гектар ердаги ғўза ёмон аҳволда эди. Сабабини аниқлади. Сувсиз чанқаган. Суғориш учун пул йўқ. Нега? У ерлар каналдан электр насос билан сув чиқариб суғорилади. Насослар эскириб қолган, кўп электр қуввати сарфлайди, кўп пул чайнайди. Натижада жамоа хўжалиги электрчилардан миллион сўм қарздор бўлиб қолган. Қарзини тўлашга пул қайда. «Тўламасанг сув ҳам йўқ» деб моторлар тўхтатиб қўйилган.

Янги раис бунинг иложини топди, ғўзалар пулсиз, моторсиз суғориладиган бўлди. Қандай қилиб? Бир вақтлар Чалахирмон, деб аталмиш бу жойлар сув ичадиган «Май канали» ташландиқ бўлиб бекор ётганди. Ҳамма осонгина катта каналдан сув оқизадиган бўлиб қолганди, аммо унинг ҳар дақиқаси пул чайнашини унутган эдилар. Янги раис 15 кун деганда эски канални кавлатиб сув оқизиб юборди. Чанқоқ ғўзаларга текин ва мўлкўл сув келди. Ҳозир бу ерлардаги ғўзаларга шошилинч ишлов беряпти.

Тумандаги ҳамма хўжаликларда пахта етиштиришнинг долзарб ишлари август ойида зарбдор суръатлар билан олиб борилмоқда. Қува тумани ҳокими Муҳаммаджон Носировнинг қувониб айтишига қараганда, Президентимиз чақириғи билан бошланган мустақиллик мусобақаси туманда ҳақиқий халқ ҳаракатига айланиб кетган. «Куни кеча жамоа хўжаликлари ўртасида бошланган мусобақанинг бир ҳафталик кўриги — ўзаро текшириш ўтказилади. Бунинг натижаси ниҳоятда катта фойда етказди» дейди туман ҳокими.

Қува тумани билан Тошлоқ тумани ўртасида ҳам «Мустақиллик мусобақаси» Шартли тузилган. Биринчи бўлиб қуваликлар Тошлоққа бордилар. Куни кеча тошлоқликлар Қувага келиб пахтазорлардаги долзарб ишларнинг боришини кўздан кечирмоқдалар. Икки туман пахтакорлари бирибирига шогирд, бири-бирига устоз бўлиб тажриба алмашмоқдалар.

Қуваликлар бу йил салкам ўн минг гектар ерга пахта эканлар. Бу йилги режа ҳар гектар ердан 31,2 центнер. Далаларда шунга яраша ҳосил тўпланган. Тошлоқлик пахтакорларнинг Қувага келиб текшириш ўтказган вакилларининг фикри ана шундай. Қува тумани ҳокими далаларда бошланган ҳаракатни юксак баҳолаб бундай деди:

— Президентимизнинг чақириғига жавобан август ойида шу чоққача етилган ҳосил устига август ойида яна 1,8 центнердан қўшимча ҳосил тўплаймиз. Ҳозир катта-кичик ҳаммамиз даладамиз. Мустақил республикамизнинг шонли беш йиллиги куни — 1 сентябрни «Мустақиллик оқ олтини» катта карвони билан қаршилаймиз, 1996 йилни деҳқончиликнинг барча соҳаларида рекордли йилга айлантирамиз! Туманда бошланган халқ ҳаракати ана шунга ишонтиряпти. Ниятимиз холис!

ИСТИҚЛОЛИМИЗ БЕШ ЙИЛЛИГИНИ ШАРАФЛАЙМИЗ

ҚИШЛОҚЛАР КЎРКИ — КЎПНИНГ МУЛКИ

С. ПЎЛАТОВ,
Бешариқ туманидаги «Рапқон» жамоа хўжалиги бошқаруви раиси:

— Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримов ҳамда республика ҳукуматининг қишлоқда иқтисодий ислоҳотларни жадаллаштиришга қаратилган фармон ва қарорларини амалга ошириш туфайли хўжалигимиз иқтисодиёти тобора мустаҳкамланиб аҳолининг турмуш даражаси яхшиланяпти.

Ўтган йили ҳам республика қишлоқ хўжалигининг етакчи тармоғи бўлган пахтачиликда юқори кўрсаткичларга эришдик. Пахта тайёрлаш йиллик режасини вилоятда биринчи бўлиб бажардик. Ҳосилдорлик 46,5 центнерни ташкил этди. Аҳмаджон Маматов, Ҳазратқул Усаров, Назирқул Тўйчиев, Ҳасанбой Ортиқов, Алиназар Нишоновлар бошлиқ бригадаларда ҳар гектар ердан 50-55 центнердан ҳосил олинди. Хўжаликда тайёрланган ҳосилнинг асосий қисми уруғликка қабул қилинганлиги учун 2 миллион 422 минг сўм қўшимча даромад олинди. Умуман деҳқончиликдан 23 миллион 296 минг сўм даромад кўрдик, унинг 8 миллион 251 минг сўми соф фойдадир.

Етиштирилган пахтанинг жамоа ихтиёрида қолган қисмидан 767 тонна тола, 677 тонна кунжара, 130 тонна ёғ, 300 тоннадан кўпроқ шелуха чиқди. Бу маҳсулотларнинг ҳаммаси жамоа аъзоларига тарқатилди.

Республика ҳукумати 1996 йилда пахта ва ғалла етиштириш ҳамда харид қилиш ҳажмлари тўғрисида махсус қарор қабул қилди. Бу эса хўжалигимиз иқтисодини кўтаришда катта мададдир.

Ғаллакорларимиз кузда 700 гектар ерга бошоқли дон экишган эди. Ўримни барвақт бошлаб, дон етиштириш режасини туманда пешқадамлар қаторида ўринлатдик. Давлатга 701 тонна ўрнига 1348 тонна ғалла топширилди, топшириқ 192,3 фоизга адо этилди.

Бошқа соҳаларда ҳам режалар ортиғи билан бажарилаётганлиги туфайли даромадимиз ортиб, қишлоқлар кўркам шаҳарча тусига кириб бораяпти. Ислоҳотлар босқичма-босқич амалга ошириляпти. Чорвачилик фермалари хусусийлаштирилди.

Ҳозир жамоамизда консерва тайёрлаш, атлас тўқиш, терини ошлаш ва пойабзал тикиш, гилам тўқиш, ип йиғирув цехлари, ғишт заводи, бир нечта тегирмон ишлаб турибди. Аҳолига савдо, маиший хизмат кўрсатиш тармоқлари сони ортмоқда. Йил охиригача Телов, Рапқон ва Шайтонкўл қишлоқларида хўжаликдаги кичик корхоналарда ишлаб чиқарилаётган саноат моллари сотиладиган дўконлар очилади. Қишлоқларни газлаштириш ниҳоясига етказилади.

Бир неча кунлардан сўнг мустақиллигимизнинг беш йиллигини байрам қиламиз. Бу байрам яна бир қутлуғ тўйга уланади — сентябрь ойида Бешариқ тумани ташкил этилганлигининг 70 йиллиги нишонланади. Ушбу шодиёналарни муносиб нишонлаш учун астойдил меҳнат қилмоқдамиз.

Фарғона вилоятида ҳозирги кунда кўпгина хонадон табиий газ тафтидан баҳраманд бўлмоқда. Ундан қандай фойдаланилаётганлик тўғрисида ҳар куни вилоят газ бошқармасига телетайп аппарати орқали хабар қилиб турилади.

СУРАТДА: хабарларнинг биринчи ўқувчиси — телетайпист Турсуной Йўлдошева.

Х. МЕЛИБОЕВ олган суратлар.

ХОСИЯТЛИ ХАБАРЛАР

ЗАМОНАВИЙ БИНО

Охунбобоев тумани маркази Лангар қишлоғида замонавий, шинам қурилган икки қаватли бино фойдаланишга топширилди. 83-кўчма механизациялашган колонна қурувчилари бунёд этган ҳар томонлама қулай бу бинода туман солиқ инспекцияси ходимлари ишлаётир.

ЮЗ ФОИЗ ГАЗЛАШДИ

Республика мустақилликка эришгунга қадар Қувасой шаҳри хонадонларининг 40 фоизи табиий газлаштирилган эди. Сўнгги беш йилда 425 километр масофага газ қувурлари тортилиб, шаҳар ва шаҳарга қарашли 32 та қишлоқ хонадонлари юз фоиз газ билан таъминланди.

ҚУВАГА ТОЗА СУВ КЕЛДИ

Қуваликларнинг қувончи чексиз. Каркидон сув омбори яқинида қазилган чуқур қудуқдан тоза ичимлик суви отилиб чиқди. Бу сув темир қувурлар орқали Қува шаҳрига олиб келинди. Ҳадемай зилол сув хонадонларга кириб боради.

ШИФОХОНА ОЧИЛДИ

Қўқон шаҳрида жаҳон тиббиётининг замонавий асбоб-ускуналари билан жиҳозланган 200 ўринли кўз касалликлари мажмуаси қурилиб фойдаланишга топширилди. Республикада ягона саналган бу даволаш масканида ҳозир беморлар қабул қилиниб, уларни юқори малакали шифокорлар даволашмоқда. АҚШ, Швейцария, Канада, Олмония ва Япониядан келтирилган даволаш аппаратлари беморлар дардини олишда муносиб ҳисса қўшмоқда.

ТОПИЛМАЛАР КЎРГАЗМАСИ

Каримжон ЙЎЛДОШЕВ,
Олтиариқ туманидаги янги музей ташкилотчиси:

—Кўп йиллар маданият бўлимида ҳайдовчи бўлиб ишладим. Журналистикага қизиқиб жамоатчи фотомухбирлик билан шуғулландим. Одамлар орасида бўлишга, тарихий воқеаларга, аждодларимиз қолдирган ёдгорлик ва обидаларга жуда қизиқаман. Аста-секин қадимдан қолган буюмларни, иш қуролларини, ҳужжатларни, бошқа қизиқарли тарихий ашёларни йиға бошладим. Ҳозирга келиб туманимиз ўтмишидан ҳикоя қилувчи 3000 га яқин нарсалар тўпланди. Улар орасида тахминан 1,5-2 минг йиллик археологик топилмалар ҳам бор.

Қапчуғай қирларидаги ғорлардан топилган тош қуроллар, Зураймомо тепалигидан, Қиқкон қалъасидан топилган сопол буюмларни ўрганиш туман тарихини яратишда катта аҳамиятга эга бўлиши шубҳасиз. Шу тариқа қалбимда одамларни бу каби топилмалардан хабардор этиш истаги туғилди.

Хокимлик бу ҳаракатни қўллаб-қувватлаб, туман музейини ташкил этиш ҳақида қарор чиқарди. Марказда музей биноси қад кўтаряпти. Мустақиллик байрами, туманимиз 70 йиллиги кунларида халқимизга кўркам туман музейи тортиқ этилади.

ОИЛАМИЗ ДАРОМАДИ

Мусажон ЭГАМОВ,
Учкўприк туманидаги Оқолтин қишлоғилик меҳнат фахрийси:

— 40 йил тракторчилик қилиб, нафақага чиқдим. Жонидилим деҳқончилик. Авваллари томорқадан қисилган эдик. Мустақиллик шарофати туфайли кенг-мўл, 16 сотих томорқага эга бўлдик, турмуш ўртоғим Зуҳрахон бошлиқ фарзандларим билан бир тану бир жон бўлиб томорқада деҳқончилик қиламиз, бирор қарич ерни бекор қолдирмаймиз.

Мустақиллигимизнинг дастлабки йили 6 сотих ерга сархил шафтоли, аштархон гилос кўчатлари экkan эдик, бу йил шиғил мевага кирди, уларни бозорда сотиб 50 минг сўм даромад қилдик. 15 туп ҳурмодан ҳар йили 300-350 килограмм мазали ҳосил оламиз, 6-7 минг сўмга сотамиз. Дарахтлар остига экилган помидор ва қалампирларни яхши парваришлаб уларни ҳам бозорга чиқарамиз. Бу йил буғдойдан бир тонна ҳосил олдик.

Чорва ҳайвонлари боқишни ҳам йўлга қўйганмиз. Ўғилларим Исоқжон, Исмоилжон, келинларим, набираларим 6 бош қорамол, 40 бош қўй боқиб семиртиришди. Жониворларнинг бир қисмини Ҳаж сафарига бориш ниятида бозорда мўмайгина пулладик. Агар деҳқончилик ва чорвачиликдан олаётган даромадни ҳисоб-китоб қилсак 150 минг сўмдан ортади.

Ҳалол меҳнат қилиб, топган даромадимиз ҳисобига бу йил мен ва оилам муборак Ҳаж сафарига бориб келдик. Таклифим шуки, ердан тўғри, унумли фойдаланайлик, у қорнимизни тўқ, устимизни бут қилади.

КЎПГА МАНЗУР

Б. ДАДАЖОНОВ,
«Ўзсаламан» қўшма корхонасининг бош директори:

— Германиянинг оламга машҳур «Саламандер» фирмасида яратилган технология асосида ишлаётган «Ўзсаламан» қўшма корхонасининг ташкил бўлганига ҳали йил бўлгани йўқ. Аммо қисқа вақтда халқимизга юқори сифатли, жаҳон стандартларига мос пойабзаллар етказиб беришда жаҳонга танилди. Корхонада тикилаётган оёқ кийимларини хорижда, шунингдек, республикамизнинг ҳамма вилоятларида севиб харид қилмоқдалар.

Қўшма корхона йилига 500 минг жуфт эркаклар пойабзали ишлаб чиқариш қувватига эга. 1996 йил биз учун очиғи синов йили бўлди. Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг беш йиллиги байрами шарафига 350 минг жуфт пойабзал ишлаб чиқаришни режалаштирган эдик. Ўтган олти ойда мўлжалдан ўздик. Немис мутахассислари билан ҳамкорликда меҳнат қилаётган жамоамиз 126 миллион 847 минг сўмлик пойабзал ишлаб чиқариб ярим йиллик режани бажарди. Тайёрланган маҳсулотнинг 104 минг жуфти ёки 114 миллион 400 минг сўмлиги харидорларга сотиб бўлинди. Шундан 90 минг жуфти вилоятимиз ҳудудидаги истеъмолчиларга етказиб берилди. Маҳсулотнинг бир қисми четга чиқарилди.

Дастлабки даврда 90 нафар ишчи-хизматчи билан иш бошлаган корхонамизда ҳозир 450 нафар пойабзалчи меҳнат қилмоқда. Пойабзал андозалари эндиликда 16 хилга етказилди. Халққа юқори сифатли маҳсулот етказиб бериш ва унинг турларини кўпайтиришда «Саламандер» фирмаси вакили жаноб Кренер ва жаноб Голлернинг қўшаётган улуши салмоқли бўлаётир.

Корхона технологи Т. Капустина, усталар Л. Жабборова, Р. Мадалиев тайёрланаётган оёқ кийимларининг харидоргир бўлишида катта ҳисса қўшмоқдалар. Тикувчилар Т. Турғунова, О. Муҳитдинова, Г. Терзаева, Ф. Ҳошимова, таглик қуйиш цехи ишчилари С. Нишонов, Х. Тўхтабоев ёш ишчиларга мураббийлик қилиш билан бирга режаларни ошириб бажаришга эришаяптилар. Қўшма корхонани «Саламандер» фирмаси узлуксиз хом ашё билан таъминлаб турибди. Йилнинг шу давригача 4 миллион 425 минг Германия маркасида хом ашё олинди.

Саҳифани «Қишлоқ ҳаёти» мухбири Раҳимжон МЕЛИБОЕВ тайёрлади.

ПАХТАОБОДДА ҚЎШ БАЙРАМ, ҚУТЛУҒ ШОДИЁНА

Мустақиллик байрамимизнинг беш йиллигига саноқли кунлар қолди. Жуда катта фахр ва ғурур билан айтиш мумкинки, қисқа муддат ичида мисли кўрилмаган даражада ривожланиш юз берди. Андижон вилоятида ҳам мамлакатга намуна бўлгувчи бир талай ишлар рўёбга чиқарилди. Пахтаобод вилоятнинг энг шимолий туманлари сирасига киради. Табиати ҳам, об-ҳаво шароити ҳам бошқачароқ. Туманда иқтисодий ислоҳотлар талаблари, Президентимиз фармонлари ва ҳукуматимиз қарорларини амалга ошириш учун тинимсиз ҳаракат қилинмоқда. Қишлоқ хўжалиги тармоқларида кескин ўзгариш юз бердики, деҳқон ўз меҳнатидан кўпроқ даромад оладиган бўлди.

Бошоқли дон етиштириш ва давлатга сотиш режалари ортиғи билан адо этилди. Бу борадаги ҳукумат қарорларининг бажарилаётгани кўнгилли ҳолдир. Пахтаободда илк маротаба 29,5 минг тоннадан зиёд бошоқли дон етиштирилди. Ҳосилдорлик туман бўйича гектаридан 48,2 центнерни ташкил этди. «Озод», Охунбобоев номли, «Ҳақиқат», «Андижон», «Коммуна» жамоа хўжаликлари ва «Гулистон» агрофирмасида гектаридан 51-53 центнердан ҳосил олинди. Кўплаб бригада ва ижарачилар бу соҳада янада яхши натижаларга эришдилар.

Давлатга 15,8 минг тонна дон сотилиб, бу соҳадаги режа 110 фоизга уддаланди. Келгуси йил учун етарли миқдорда сифатли уруғлик жамғариб қўйилди. 10 минг тоннадан ортиқ дон меҳнаткашларга тарқатилди. Деҳқонларнинг ғалла мустақиллигига эришиш йўлидаги изланишлари бесамара кетмаётир. Узлари ҳам мўмай даромадли бўлмоқда. Дастурхонлари ўзлари етиштирган дондан ёпилган ширин нонга тўлиб тошмоқда.

Бошоқли дондан бўшаган майдонларга пешма-пеш чорва озуқаси учун маккажўхори, озиқ-овқат учун сабзавот, шоли, картошка ва бошқа такрорий экинлар экилди. 1500 гектар майдонга маккажўхори, 1100 гектарга шоли, 55 гектарга картошка 300 гектарга мош, 350 гектардан зиёдроқ майдонга сабзавот, экилди. Барча экинлар юзасидан ижарачилар билан хўжаликлар ўртасида ўзаро шартномалар тузилди. Икки ярим минг гектар майдон эса келгуси йил ҳосили учун шудгорлаб қўйилди. Шу ўринда бу йил серҳосиллиги билан деҳқонларни мафтун этган Скифянка навли буғдой уруғидан 1065 тонна жамғармага олинди. Ҳозир шу уруғларни тозалаш ишлари охирига етказилмоқда.

Туманда иқтисодий ислоҳотларнинг ривожи пахтачилик билан чамбарчас боғлиқ. Ўтган мавсумда туманимизда йиллик режа 29 сентябрда бажарилган эди. Ютуқларни мустаҳкамлаш борасида тадбирлар белгиланган. 8284 гектар майдонда чигит экилиб, «Фарғона-3» ва «Қирғиз-3» нав ғўзалар парвариш қилинмоқда. Ҳар гектар майдонда 94 минг тупдан зиёд кўчат таъминланди. Ҳозир ҳар бир туп ғўзада 6-7 тадан кўсак бор. Бу йил 218 гектар майдонга чигит плёнка остига экилганди. Шу майдонларда бугун ҳар бир туп ғўзада 7-8 тадан бўлиқ кўсак мавжуд. Маҳамаджон Турғунов, Икромжон Тожиддинов, Охунжон Усмонов бошлиқ бригадалар далаларида пахта очила бошлади. Август — мўл ҳосил тўплаш ойи. Шу сабабли ишлов давом эттирилмоқда. Далаларда 130 та культиватор ҳаракатда. 1500 нафар сувчи обиҳаёт тарамоқда. Туман пахтакорлари ҳар гектар майдондан 39 центнердан ҳосилни мўлжаллаб астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Қаердаки Президент фармонлари ва ҳукумат қарорлари ҳаётга тўлароқ татбиқ этилса, ўша ерда ривожланиш даражаси ортаверишига пахтаободликлар аминдирлар. Масалан, «Ўзбекистон Республикасининг мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш жараёнини янада ривожлантиришнинг устувор йўналишлари тўғрисида»ги, «Хусусий тадбиркорликда ташаббус кўрсатиш ва уни рағбатлантириш тўғрисида»ги қарорлари бажарилишига бир назар ташлайлик. 59-автокорхона очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятига, туман бош пиллахонаси ширкатлар уюшмасига, «Агрокоммунирстройремонт» корхонаси эса жамоа хўжалигига айлантирилди. Ҳар уччала корхонадан республика жамғарма фондига 3 миллиолн 875 минг сўм пул маблағи туширилди.

Шу йилнинг олти ойида Пахтаобод «Деҳқон бозори», туман

кино видео кўрсатиш бўлими, Маданият деҳқон бозори очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятига айлантирилди. Туман хўжаликларига тегишли 61 та тегирмон, обжувоз, пилорама, ҳаммом, иссиқхона, тўқимачилик ва тикув цехлари каби тармоқлар хусусийлаштирилди.

Ўтган ярим йилда 55 та хусусий кичик корхона ва фирмалар, 40 та деҳқон-фермер хўжаликлари давлат рўйхатидан ўт-

ИСЛОҲОТ ИНСОН ХИЗМАТИДА

ди. Хусусий корхоналар томонидан 787 минг сўмлик саноат моллари ишлаб чиқарилди.

«Бизнес-фонд» жамоаси бўлими ярим йилда тадбиркорларга 3 миллион сўм имтиёзли кредит олишида амалий ёрдам кўрсатди.

Туманимизда волейбол, теннис, миллий кураш айниқса ривож топган. Республика хотин-қизлар спартакиадаси, II-қишлоқ меҳнаткашлари спартакиадасида туман спортчилари муваффақиятли иштирок этдилар. «Озод», «Туркистон», Охунбобоев номли жамоа хўжаликлари ҳамда «Узбекистон» ширкатлар уюшмасида спорт ва футбол майдонлари учун ер ажратилиб, қурилиш ишлари бошлаб юборилди. Футбол бўйича туман биринчилигида 14 та жамоа хўжалиги спортчилари иштирок этишмоқда. Бу мусобақа мустақиллик байрамининг 5 йиллик тўйига бағишланган. Ҳозирги кунда 2 та теннис майдони қурилиши жадал суратлар билан олиб борилмоқда.

«Пахтаободчи» футбол клуби вилоятдаги туманлараро футбол мусобақасида иштирок этиб, биринчи ўринни эгаллади. Энг қувончлиси, футболчиларимиз республика биринчилиги иккинчи табақасида қатнашиб турнирда карвонбошилик қилиб келмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Аҳолининг омонатлардаги ва давлат суғуртаси бўйича пул маблағларини индексация қилиш тўғрисида»ги Фармонига биноан 1992 йил 1 январига қадар жамғарма банкларига пул қўйган фуқароларнинг маблағлари ўз қадрини топди. Собиқ иттифоқнинг фуқароларининг бу борадаги ташвишлари ҳали-вери аримайдиган бир пайтда Президентимизнинг меҳнаткашларга қилган бундай саховати учун эл-юрт миннатдор. Қарорга асосан туман халқ банкида омонат қўйган 7300 дан зиёд фуқаронинг ҳар бирига махсус индексация ҳисоби ҳамда янги омонат дафтарчаси берилди.

Туман суғурта идораси ходимлари ҳам республика Президентининг фармонига кўра 918 та суғурта шартномачиларига 1 миллион 749 минг сўмлик индексация пули ҳисобладилар. Ҳар бир индексация қилинган суғурта шартномаси учун махсус билдиришнома ёзилиб, суғуртачиларга етказилди. Индексация қилинган суғурта шартномалари реестр асосида рўйхат қилиниб, халқ банкининг суғуртачилар ихтиёр этган бўлимларига тақдим этилди. Биринчи июлдан бошлаб ана шу суммаларнинг 10 фоизи тўланмоқда.

Деҳқоннинг турмуш шароитини яхшилаш борасида ҳам талайгина ишлар қилинмоқда. Қишлоқнинг иқтисодий ва меҳнат имкониятларидан янада тўлиқ ва самарали фойдаланиш учун қулай шароит яратиш, қишлоқ аҳолисининг турмуш даражасини ошириш мақсадида республика Вазирлар Маҳкамаси «2000 йилгача бўлган даврда Ўзбекистон Республикаси қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш дастури тўғрисида»ги қабул қилган қарори минг дардга малҳам бўлди. Шу дастурга кўра қуришни бошлаб ташлаб қўйилган 2 та мактаб биноси қурилиши қайтадан бошланди. Улардан бири янги ўқув йилида болаларга тортиқ этилади. Бу йил 9,2 километр узунликдаги «Бўстон—Пахтаобод» газ магистрал линияси ишга тушади. Натижада Пахтаобод шаҳри, «Туркистон», Охунбобоев номли, «Ҳақиқат», Ёқубов номли жамоа хўжаликлари аҳолиси тўлиқ табиий газ қулайликларидан баҳраманд бўладилар. Шунингдек, тиббиёт хизмати даражасини ошириш учун ҳам ҳаракат қилинмоқда.

Қишлоқларни замонавий маданият гўшаларисиз тасаввур этиш қийин. Туман маданият ишлари бўлимида ўнта маданият уйи, марказий кутубхона ва унинг жойлардаги ўнлаб филиаллари, 2 та болалар мусиқа мактаби, рассомчилик цехи меҳнаткашларга хизмат кўрсатмоқда. Республикамиз мустақиллигининг беш йиллиги ва бобокалонимиз ҳазрати Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига бағишлаб қатор тадбирлар ўтказилмоқда. «Ўзбекистон — Ватаним маним» меҳнат ва санъат фестивалини ўтказиш ҳам зиммамизга шарафли вазифалар юклади.

Мустақиллик шарофати боис Ўзбекистон халқи ўзининг миллий анъаналарини муносиб тарзда давом эттириш имкониятига эга бўлди. Бугунга келиб бутун жаҳон Ўзбекистонимизнинг асрлар давомида санъат ва маданиятга, тиббиёт ва фалсафа ҳамда давлатчилик анъаналарига қўшган ҳиссасини юксак баҳоламоқда. Президентимиз Ислом Каримовнинг тўғри сиёсати боис беш йиллик қисқа давр ичида асрлар мобайнида амалга оширилмаган кўп нарсаларни қўлга киритишга муваффақ бўлинди. Ватанни озод ва обод кўриш бахтига муяссар бўлганимиздан кўнгилларимиз ғурурга тўлмоқда. Дунё тан олган тарихи теран, маданияти қадимий, улуғ мамлакатнинг фарзандлари эканимиздан фахрланамиз. Пахтаободликлар учун мустақиллик куни қўш байрам, қўш шодиёна. Туманимиз ташкил топганига 70 йил тўлади. Байрамларга байрамлар, қувончларга шодликлар уланаверсин. Истиқлол байроғи доимо бошимизда ҳилпирайверсин. Осмонимиз тинч, осойишталигимиз мустаҳкам бўлаверсин.

Омонилло РАҲИМОВ,
Пахтаобод тумани ҳокими.

Бойсун туманидаги «Работ» жамоа хўжалигидаги Нормурод Алланазаров бошчилик қилаётган «Ечим» ҳиссадорлик жамияти чорвадорлари вилоятда илғорлардан ҳисобланади. Айни кунларда бу ерда 300 бош қорамол парваришланмоқда. Эл дастурхонига зарур бўлган сифатли маҳсулотлар етказиб берилмоқда.

СУРАТДА: илғор подачи Сафар Нодиров.

Ш. ШАРОПОВ олган сурат (ЎзА).

ЯНГИ ЗАМОН БЕРГАН ИҚБОЛ

Алишер Навоий номли жамоа хўжалиги Чиноз туманининг энг чекка ҳудудида жойлашган. Салкам минг гектар ери бор. Одамларнинг бир ёқадан бош чиқариб аҳил ва ҳамжиҳатлик билан меҳнат қилишлари боис жамоа туманда илғор ҳисобланади.

Истиқлол шарофати туфайли жамоа меҳнат аҳли бугунги кунда Франция ва Швейцария давлатларининг кўзга кўринган қишлоқ хўжалик мутахассислари ва кўплаб фирмалари билан ҳамкорликда иш юритмоқда. Биргаликда қилинаётган саъй-ҳаракат жамоага моддий жиҳатдан кўплаб фойда келтирмоқда. Масалан, асосий экин-пахтачиликда ҳашаротга қарши курашга жамоа ҳар йили 1 миллион 200 минг сўм пул сарфларди. Ғўзани дорилаш асосан ипак қурти парваришлаш мавсуми даврида амалга оширилиши боис тут барглари кимёвий дорилардан зарарланарди. Бу эса имкониятдан ортиқ пилла ҳосили етиштиришга тўсқинлик қиларди. Швейцариянинг «Сибо» фирмаси билан ҳамкорлик йўлга қўйилгач, хорижлик мутахассислар экиш даврида чигитга «Рабко» дориси билан кимёвий ишлов беришни тавсия қилдилар. Самара эса кутилганидан зиёда бўлди. Бугун жамоа пахта майдонларида ҳеч қандай ҳашарот йўқ, экинлар соғлом, дуркун ўсмоқда. Тут баргларини эса тўла муҳофаза қилиш имкони яратилган. Хўжалик бу йил давлатга 7 тонна 460 килограмм сифатли пилла етказиб берди. Энг муҳими, ҳашаротга қарши кураш ишларига ажратиладиган 1 миллион 200 минг сўм пул хўжалик фойдасига қолди.

Франция давлати қишлоқ хўжалик мутахассислари билан ғаллачилик борасида ҳамкорлик қилиш эса ўтган йили кузда бошланган эди. Жамоа хўжалиги хорижлик ғаллакорлар тавсия қилган 7 та буғдой навини экиб, бу йил тўлиқ синовдан ўтказди. Четдан келтирилган навлар хўжалик ерларига яхши мослашди. Ҳар йили экилаётган буғдойнинг баъзи навларидан афзаллигини кўрсатди. Улар серҳосил, бошоқларнинг бўлиқлиги, бўйининг калталиги билан ажралиб туради. Узаги бақувватлиги туфайли шамолда ётиб қолмайди, дони тўкилмайди. Мана шу иқтисодий ҳамкорлик туфайли жамоада бу йил ғалладан 1200 тонна ҳосил етиштирилди. Унинг 833 тоннаси давлатга топширилди. Хориждан келтирилган янги навларни келгусида янада кенгроқ майдонларга экиш мақсадида 150 тонна уруғлик жамғариб қўйилди. Шу тариқа четдан синалган илғор технологиянинг кириб келиши, фан ютуқларининг ишлаб чиқаришга кенг жорий этиш хўжаликда иқтисодий ислоҳотларни жадаллаштиришда муҳим омил бўлмоқда. Бу эса ўз-ўзидан ялпи даромаднинг йилдан йил кўпайиб боришини таъминламоқда.

Шуниси диққатга сазоворки, ҳосилдорликнинг йил сайин ортиб бориши ҳисобига моддий манфаатдорлик кўпайиб бораяпти. Жамоа хўжалиги ўтган йили 22 миллион сўм соф фойдани қўлга киритган эди. Бу кўрсаткични жорий йилда 30 миллионга етказиш мўлжалланмоқда. Буни шундай изоҳлаш мумкин. Ўтган йили пахта майдонларининг ҳар гектаридан 30, ғалладан 32 центнердан ҳосил йиғиштириб олинган эди. Илғор технология шарофати ғалладан гектаридан 38-40 центнердан ҳосил олиш имконини берди. Худди шундай пахтадан ҳам гектаридан 33-33,5 центнердан хирмон кўтариш режаси ҳозирданоқ кўриниб турибди. Даромаднинг ошиб бориши аҳоли дастурхонини тўкин ва бадастир бўлишини таъминламоқда. Бу ўринда албатта хўжалик бошқаруви раиси Жамолиддин Араббоевнинг тадбиркорлиги, янгиликка ўчлиги, аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш масаласига биринчи галдаги вазифа сифатида қараш муҳим жиҳатлардан эканлигини таъкидлаш керак.

Одамларнинг қорни тўқ, рўзғорлари бут бўлсагина ишда унум, амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотларда самара кўпаяди. Ҳар ойда хўжалик аъзоларига озиқ-овқат маҳсулотлари етказиб берилмоқда. Ўтган ойлар давомида жамоада истиқомат қилаётганларга хўжалик 11 тонна ёғ, 5 тонна гуруч, 3 тонна гўшт, 20 тонна ун ва 8 тонна макарон, туз-чой ва яна кўплаб бошқа озиқ-овқат маҳсулотларини тарқатди. Жамоада 54 нафар боқувчисини йўқотган одамлар истиқомат қилади. Хўжалик уларни ўз оталиғига олган. Аҳоли саломатлигини муҳофаза қилиш, одамларга маданий, маиший ва ҳатто ижтимоий хизмат турларини муттасил кўрсатиб бориш ҳам хўжалик зиммасида. Туман марказий тиббий ҳудудий бирлашмаси билан тузилган, шартномага мувофиқ ҳар ойда малакали шифокорлар хўжаликка келишади. Аҳоли тиббий кўрикдан ўтказилиб турилади. Жамоа хўжалиги марказида замонавий жиҳозлар билан таъминланган шифокорлик пунктлари, сартарошхоналар, пайабзал тузатиш устахоналари, алоқа бўлими, халқ банкининг филиали ва бошқа кўплаб хизмат турлари доимий ишлаб турибди. Аҳолини табиий газ ва тоза ичимлик суви билан таъминлаш юз фоиз ниҳоясига етказилди.

— Шу кунларда ҳамма соҳалар бўйича Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг шонли беш йиллик тўйи муносабати билан зарбдор 40 кунлик эълон қилганмиз, — дейди жамоа хўжалиги раиси Ж. Араббоев. — Мақсадимиз ҳалол ва фидокорона меҳнат билан мустақиллигимизни янада мустаҳкамлашдан иборат. Зотан хўжалигимиз эришаётган барча муваффақиятлар истиқлолимизнинг юксак самарасидир.

Иброҳим ТОШЕВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

МАТБУОТ СЎЗИНИНГ ТАЪСИРИ

«БИР ТУМАНДА ИККИ НОХУШ МАНЗАРА»

Кейинги пайтда ҳаёт матбуот материалларининг сифатли, ўқимишли чиқишини, айниқса танқидий мақолаларнинг залворли бўлишини тақозо этмоқда. Жойларда ҳам матбуот сигналларига ҳозиржавоблик кўрсатилмоқда.

Қуйида рўзномага келган навбатдаги жавоб хатини тўлалигича эълон қилмоқдамиз.

«Қишлоқ ҳаёти» газетасининг 1996 йил 2 июлдаги 49-сонида «Бир туманда икки нохуш манзара» рубрикаси остида босилиб чиққан «Бошланди-ю ташланди» ва «Катта қулф қачон олинади?» сарлавҳали танқидий мақолаларда қаламга олинган камчиликлар юзасидан комиссия тузилиб, текшириш ўтказилди. «Бошланди-ю ташланди» сарлавҳали мақолада «Оқ-овул» қишлоқ фуқаролар йиғини ҳудудида жойлашган 4-ўрта мактабда ўқувчиларга шароит яратилмагани танқид қилинганди. Текшириш вақтида мақолада қаламга олинган камчиликлар асосан тасдиқланди. Яъни мактабда ўқувчилар учун синфлар етишмаслиги, 2-сменада ўқитиш, мактабга қўшимча бино, спорт зали, ошхона, мажлислар зали, кутубхона, ҳарбий машғулот ўтказиладиган хоналар қурилиши тўхтаб қолганлиги аниқланган. Бу қурилиш «Политотдел» акционерлик жамиятининг маблағи ҳисобига 1992 йили бошланган бўлиб, 38, 268 минг рубль ўзлаштирилган (1991 йил нархида), қолдиғи 1168,744 минг рублни ташкил этади. (Ўша йил нархида). Ҳозирги вақтда қурилиш маблағ етишмаслиги сабабли тўхтаб қолган.

Шуни таъкидлаш зарурки, мақола муаллифи баъзи камчиликларни ошириб юборган. Жумладан, ўқувчилар тор хоналарда эмас, ҳозирги замон талабига мос кенг ва ёруғ синфларда таълим олишади.

4-ўрта мактаб тумандаги мутасадди раҳбарлар эътиборидан четда қолмаган, туман халқ таълими бўлими томонидан 1993 йилда иссиқлик узатиш тармоғини таъмирлаш учун 3845,4 минг сўм купон, 1996 йили май ойида мактабни газлаштириш учун 145,0 минг сўм сарфланган. Ҳозирги вақтда мактаб газлаштирилган бўлиб, газ тармоғига улаш қолди, холос. Мактабда ўқувчиларнинг спорт билан шуғулланишлари учун футбол майдони ва баскетбол майдончалари мавжуд.

«Катта қулф қачон олинади?» сарлавҳали танқидий мақолада Кавардон қишлоғидаги ҳаммомнинг ҳозирги аҳволи ҳақида сўз юритилган. Ҳаммом ҳақиқатдан ҳам ишламаяпти, унинг қозонхонаси ёқилғига (солярка) мўлжалланган бўлиб, бу турдаги ёқилғининг тақчиллиги туфайли у ишлатилмаяпти. Ҳозирги кунда қозонхонага табиий газ ўтказиш лойиҳаси ишлаб чиқилаяпти. Қозонхона табиий газга ўтказилгандан сўнг, ҳаммом ишга туширилади. Туман бўйича ишлаб чиқилган 2000 йилгача бўлган даврда қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш дастурига асосан Кавардон қишлоғида бир километрлик ичимлик сув тармоғини қуриш мўлжалланган.

Туман ҳокимлигида танқидий мақолалар тегишли ташкилот раҳбарлари иштирокида муҳокама қилинди ва уларда кўрсатиб ўтилган камчиликларни бартараф этиш учун аниқ тадбирлар белгилаб олинди.

Юқори Чирчиқ тумани ҳокими
М. КАЛКУЛОВ.

ПИШИҚ ВА СИФАТЛИ

● ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН. Кегейли ғишт заводи жамоаси ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан чорак миллион дона кўп ғишт ишлаб чиқарди. Бунга мулк шаклини ўзгартириб бошқарувни такомиллаштириш, янги линияларни ишга тушириш туфайли эришилди. Пишиқ ва сифатли ғишт тайёрлаб бериш учун қўшни туманлардан ҳам буюртма олина бошлади.

Пилла ҳосилидан калава ипи

● ФАРҒОНА. Бешариқ туманидаги «Рапқон» жамоа хўжалиги ўзи етиштирган пилла ҳосилини қайта ишлашга киришди. Гап шундаки, бу ерда пиллани қайта ишлаш цехи фойдаланишга топширилди. Калава ип Марғилондаги «Ёдгорлик» жамоа корхонасига сотилмоқда.

Хўжаликда қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини такомиллаштиришга алоҳида эътибор берилаётир. Консерва, терини ошлаш, пойабзал корхоналари, атлас ва гилам тўқиш цехлари очилиб, қишлоқ ёшлари ишга жалб этилмоқда.

Қ/ҳаёти 96/9авг. №60

ЭЗГУЛИКНИНГ КЕЧИ ЙЎҚ

Фермер—мулкдорлар синфининг истиқболли вакили

...Сочларига қиййғос «ўрик гули» тўкилган, юзларидан ва кўзларидан самимийлик балқиб турган бу одам — асли Учкўприк туманининг Ғозиғиждон қишлоғидан. Ҳаёт томири мозийга туташ бу кўҳна қишлоқни Фарғона томонларда кўпчилик билади. Мадамин ака ана шу гўшада таваллуд топган. Эллик тўққиз йилдирки, унинг баҳор ҳавосидай тоза қалбида шу қишлоқнинг оҳанграбоси яшайди. Болалик ва ўсмирлик йилларининг энг ширин лаҳзалари, гўзал лавҳалари Ғозиғиждон бағрига муҳрланган. Ахир, ҳар кимга киндик қони тўкилган жойи азиз.

Мадамин ака Тошкент қишлоқ хўжалиги институти — ҳозирги аграр дорилфунунни тугатиб, агроном мутахассислиги билан қишлоқ хўжалиги саҳасида уч йил самарали фаолият кўрсатди. Сўнг эса илмий изланишлар олиб бориб, ғўзанинг юқори сифатли уруғини етиштириш бўйича номзодлик диссертациясини ҳимоя қилди. У қарийб 27 йил Тошкент аграр дорилфунунида — «Селекция ва уруғчилик» кафедрасида ишлаб, талабаларга сабоқ берди. Шу ерда устозларининг қутлуғ этагидан тутиб, ўзи ҳам устоз бўлди, кўплаб шогирдлар етиштирди. Буни қарангки, олий даргоҳда тузуккина ишлаб юрган Мадамин ака дафъатан она қишлоғи — Ғозиғиждонга бориб ишлашга, у ерда деҳқон (фермер) хўжалиги ташкил этишга азму қарор қилди. Шу мақсадда Охунбобоев номли жамоа хўжалигининг олдинги раиси Убайдулла Эгамовга ва бошқа оқсоқолларга учрашиб, маслаҳат солган эди, унинг фикрини кўпчилик қўллаб-қувватлади. Айримлар эса «Тошкентдан келган доцент — фермер бўлмоқчиймиш...» деган маънода ҳайратга ҳам тушишди. «Ҳатто баъзи бир кимсалар ҳар хил фикрларга ҳам боришди...» — аста мийиғида кулади Мадамин ака.

Мустақиллик шарофати, юртбошимизнинг ҳаётбахш фармон ва қарорлари тадбиркорликка, умуман эзгу ва хайрли ишларга кенг йўл очди. Гуллар водийси — Фарғонанинг Учкўприк туманидаги «Эгамбой» деҳқон (фермер) хўжалигига ҳам эзгу мақсадни кўзлаб асос солинди. Унга Мадамин ака Йигиталиев бошчилик қила бошлади.

— Болалигимдаёқ «Боғи эрам» ҳақида кўп ўйлардим ва шундай боғ яратишни орзу қилардим, — дейди деҳқон (фермер) хўжалиги бошлиғи. — Тасарруфимизда 13 гектар ер бор. Аслида бу майдонларга 1989 йили турли мевали дарахт кўчатлари экилган. Олма, ўрик, шафтоли дегандай. Минг афсуски, боғ талабга жавоб бермас эди. Сабаби кўплаб дарахтларнинг навлари яроқсиз чиқди. Халқимизнинг ажойиб мақоли бор: «Боғни боқсанг боғ бўлади...» Биз келгусида ажойиб боғ-роғлар яратиш ниятимиз бор. Бизнинг «Эгамбой» деҳқон (фермер) хўжалигимиз асосан мева-сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиряпти.

Шундай қилиб, ишни бошдан пухта ташкил этган маъқул, деган қарорга келдик-да, мавжуд шароитдан келиб чиққан ҳолда чора-тадбирлар белгиладик. Ўша 13 гектар майдоннинг 8 гектаридаги дарахтларни кўчириб олишга келишдик. Кузда, кўкламда ана шу иш амалга оширилди. Унинг 5 гектаридаги олмазор сақлаб қолинди. Бизга маълумки, олманинг «Семиринка» ва «Боровинка» навлари аъло сифати билан машҳур.

1994 йили дастлабки саъй-ҳаракатимизни сифатли уруғлик танлашдан бошладик. Ўзбекистон ўсимликшунослик илмий-тадқиқот институтидан буғдойнинг «Унумли» навидан 500 килограмм, «Александровка»дан эса 200 килограмм сара уруғлик олиб, 5,5 гектар ерга дон сочдик. Бу навларнинг хосияти шуки, аввало иссиқликка ва касалликка чидамли, «Қўқон шамоли»га бардошли — ётиб қолмайди. 1995 йилги натижа ёмон бўлмади. Ҳар икки навдан 25,5 тонна уруғлик жамғариб олдик. Ҳосилдорлик гектарига 47 центнердан тушди. Меҳнатимиз баракаси бизни қувонтирди.

Ўтган йили кузда, тўғрироғи, октябрь ойининг охирларида «Эгамбой» деҳқон (фермер) хўжалиги 10 гектарга, Охунбобоев номли жамоа хўжалиги 163 гектар майдонга ана шу уруғликдан экишди. Улар асосан «Унумли» навига кўпроқ майдонларни ажратишди.

Иншоолло, деҳқон борки — ерга уруғ сочар экан, Яратгандан унинг баракасини сўрайди. Тинмай меҳнат қилади, куйманади. Кузда ғалла экилган майдонлар суғорилди. Эрта баҳорда яна бир бор суғорилди, озиқлантирилди. Гектарига 250 килограммдан суперфосфат, 200 килограммдан селитра берилди. Хуллас, ҳосил пишиб етилгунга қадар 5 марта суғорилиб, меъёрида озиқлантирилди. Баракали хирмонга устивор меҳнат туфайли ишончли замин яратилди. Колхоз бўйича буғдойнинг унумли навидан 53-54 центнердан ҳосил йиғиб олинди. «Эгамбой» деҳқон (фермер) хўжалиги аъзолари эса ҳосилдорликни 51 центнерга етказишди. Ўртадаги озгина фарқ шуки, фермер хўжалигида 2 гектардан ошиқ майдонга ғалла дарахтлар орасига экилган эди. Фермер хўжалиги 51 тонна ғаллани уруғлик сифатида Охунбобоев номли жамоа хўжалигига топширди. Аслида режа — гектаридан 45 центнердан эди, амалда эса ҳосилдорлик ҳар гектар ер ҳисобига 6 центнердан кўп бўлди. Насиб этса, даромад ҳам, албатта, шунга яраша бўлади. Камида 250-300 минг сўм фойда кўриш кўзда тутилмоқда.

— Жамоамизда 8 нафар аъзо бор, — дейди Мадамин ака. — Ҳамқишлоқларим бири-биридан меҳнаткаш, оқибатли. Жўрақўзи Эгамназаров, Одилжон Юсупов, Ҳасанбой Отақўзиев, Рустам Шерназаров — буларнинг ҳар бири ҳақида мароқ билан сўзлаш мумкин. Маошлари яхши, элимизнинг кут-барака дастурхонига баҳоли қудрат ҳисса қўшиб келишаяпти.

Дарвоқе, Мадамин ака Йигиталиев оиласи ҳақида ҳам мухтасар сўз. Унинг умр йўлдоши — Холбувихон ўқитувчи, кўп йиллардирки, катта бир мактабнинг раҳбари сифатида фаолият кўрсатиб, зиёлилар ўртасида ўзига хос обрў-эътиборга эга. Ёшларга биология фанидан сабоқ бериб келмоқда. Оиланинг 3 нафар фарзанди бор. Рустамжон — шофёр, Фарҳод билан Улуғбек эса агроном. Хонадоннинг кенжатой фарзанди Улуғбек Йигиталиев фермер хўжалиги ишларида фаол.

Фермер хўжалик ғаллазорларидаги ҳосил энг қисқа муддатда — бир кунда нест-нобуд қилинмасдан йиғиштириб олинди. 2 та комбайн бир йўла ҳосилни ўриб берди. Айни чоғда ғалладан бўшаган майдонларда такрорий экинлар қулф уриб яшнамоқда. Маккажўхори, мош, сабзи ва бошқа экинлар алоҳида парвариш топмоқда. Мадамин ака бошлиқ фермер хўжалигининг 2 гектар ердаги сабзавот ва полиз экинлари ҳам мўл ҳосил тўплади. Шу кунларда уларни йиғиштириб олиб, аҳоли дастурхонига етказиб бериш қизғин давом этмоқда. Бир сўз билан айтганда, бу ерда айни пишиқчилик.

Яқинда Учкўприк туман ҳокимлиги ана шу фермер хўжалигига яна қўшимча 15 гектар ер ажратиб беришга қарор қилди. Бу майдонларда келгуси йилдан бошлаб супер-элита уруғлиги етиштиришга киришилади. Боғлар кенгаяди, йилдан-йилга ширин-шакар мевалар, сархил сабзавотлар етиштириш ҳажми кўпаяди. Мадамин ака кўнглидаги эзгу орзу — «Боғи эрам» боғи «Эгамбой» деҳқон (фермер) хўжалиги ҳудудида барпо этилади. Охунбобоев номли жамоа хўжалигининг раиси Саидхон Мамадиев, туман ҳокимлиги ва бошқа нуфузли ташкилотларнинг раҳбарлари бу ердаги барча хайрли ишларга хайрихоҳ. Албатта, биргина хайрихоҳлик билан иш битмайди. Мустақил Ўзбекистонимизнинг фидойи инсонлари бор экан, юртимиз чаманзорга айланаверади, кут-барака рўзғору дастурхонларимизни бойитади.

Фермер Мадамин ака Йигиталиев ана шундай устивор ишонч билан меҳнат қилаяпти, изланаяпти, уфқларга туташиб кетган пайкалларда маржон-маржон тер тўкаяпти.

Мадамин аканинг ҳар бир саъй-ҳаракатида эзгулик мужассам.

Абдулла ТУРДИЕВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

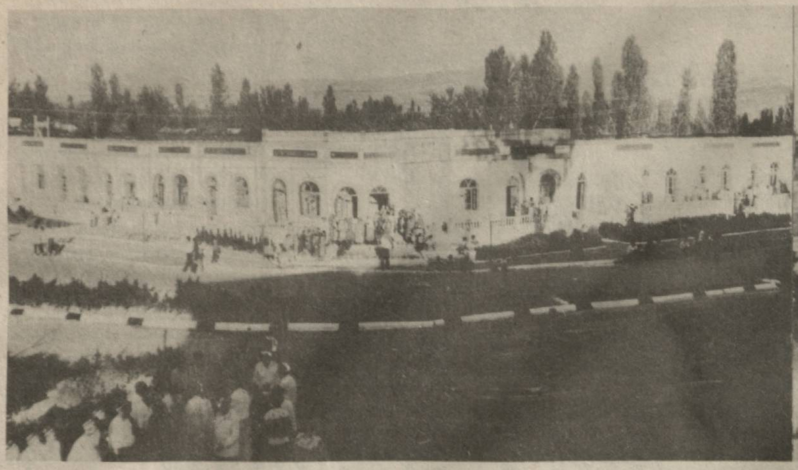

Чортоқ туманидаги «Пешкўрғон» жамоа хўжалиги марказида Истиқлолимизнинг беш йиллигига «Пешкўрғон» деҳқон бозори қуриб ишга туширилди. Бозорда 40 ўринли меҳмонхона, тикувчилик цехи ва қишки савдо расталари мавжуд.

СУРАТЛАРДА: «Пешкўрғон» деҳқон бозори очилишидан лавҳалар.

Турғунбек МАҲКАМЗОДА олган суратлар.

ШИНГИЛ САТРЛАР

● ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН. Қўнғирот шаҳрида «Оролбўйитемирйўллари» бўлимининг яна бир санаторийси қурила бошлади. Бу ерда бирйўла юз киши даволанади. Олти минг киши меҳнат қилаётган бу бўлимда ишчиларга маданий-маиший ва тиббий хизмат кўрсатишни яхшилашга алоҳида эътибор берилмоқда. Ҳозир бўлимнинг Қўнғирот ва Урганч шаҳарларида, йирик темирйўл станцияларида ўнлаб маданий-маиший, соғломлаштириш муссасалари ишлаб турибди.

● ҚЎҚОН. Бу ерда янги темирйўл вокзали қурилиши бошланди. Жаҳон андозалари асосида бунёд этиладиган бу масканда йўловчилар учун барча қулайликлар яратилади. Қурилишга 30 миллион сўм ажратилди. Бунёдкорлик ишларини Қўқондаги 370-қурилиш 6-монтаж корхонаси қурувчилари бажаради.

● САМАРҚАНД. «Шодлик» жамияти ишбилармонларининг саъй-ҳаракати билан Испаниянинг «Келме интернешнл» фирмаси маҳсулотлари билан савдо қилувчи дўкон очилди. Бу спорт буюмлари ишлаб чиқаришда жаҳонга машҳур «Келме» фирмасининг Марказий Осиёдаги дастлабки шохобчасидир. Испанияликлар келгусида бу ерда қўшма корхона очиб, юздан кўпроқ турда спорт кийимлари чиқаришни режалаштирмоқда.

● ҚАРШИ. Бу ерда мактаб бозори ташкил этилди. Қашқадарё савдо концерни ва вилоятдаги бир қанча савдо фирмалари ҳамда дўконлари янги ўқув йили арафасида ташкил этган бу ярмаркада нисбатан арзон нархда ўқувчилар кийим-кечаги, пойабзали, ўқув қуролларини сотмоқда.

ИСТИҚЛОЛНИ ОРЗУ ҚИЛИБ ЎТГАНЛАР

Аср бошида киндик қони тўкилган тупроқ учун, озодлик курашига отланган ва бу муқаддас йўлда шаҳид кетган ўғлонлар номига, ўтган 70 йил мобайнида қанчадан-қанча бўҳтонлар ёғдирилди ва туҳмат тошлари отилди.

Қарангки, шунчалик таъқибу таҳдидларга қарамай оддий халқ ўз қаҳрамонларини унутмади. Улар ҳақидаги ривояту ҳикоятлар эл-юрт орасида ҳамон қулоққа чалинади.

Шу ўринда босмачи деб қоралаб келинган Шермуҳаммадбек тўғрисида бир мисол келтиришни лозим топдим.

Айтишларича, инқилобдан кейинги олатасир кунларда бир деҳқон йигити Марғилондан бозор қилиб уйига қайтаётганда, йўлда соқчи турган Шермуҳаммадбекнинг йигитлари унинг отини тортиб олиб қўйишибди. Ёлғиз уловидан айрилган деҳқон зор қақшаб уйига қайтибди. Орадан 2—3 кун ўтгач, Шермат қўрвоши шу яқин орада юрган эмиш, деган овоза тарқалибди. Буни эшитган деҳқон: «Шермаҳаммадбек кўп камбағалпарвар, раҳмдил одам дейишар эди, бориб кўрсам зора отимни топдириб берса» деган хаёлга борибди. Бекнинг олдига қуруқ боришни эп кўрмаган деҳқон, хотинига уруғликка олиб қўйган маккани бодроқ қилишни буюрибди. Эрталаб бодроқни белбоғига тугиб, бекнинг ҳузурига равона бўлибди. Рухсат бўлгач, кириб, белбоғидаги бодроқни дастурхонга қўйибди. Бодроқни кўриб (Шермуҳаммадбекнинг кўнглидан нималар кечгани ёлғиз Оллоҳга маълум) у киши мақтаб-мақтаб тановвул қилибди. Кейин «бу бечораҳол кимса бекорга келмагандир» деган ўйда деҳқонни саволга тутибди: «Мулла ака, мана, бодроқни ҳам тановвул қилдик. Жуда хушхўр экан. Энди бизга бирон хизматлари борми?»—деб сўрабди бек. Шунда деҳқон бўлган воқеани батафсил ҳикоя қилибди. Бек шу заҳотиёқ йигитларига ўша кунги соқчини топиб, агар отни олган бўлса от билан бирга келтиришларини буюрибди. Йигитлар кўз очиб юмгунча отни топиб, бекнинг ҳузурига келтиришибди. Бек деҳқонга оти ёнига, яна битта отни қўшиб бериб, чопон кийгизар экан, «Мулла ака, йигитлар беадабчилик қилишибди, уларни эмас, бизни кечирадилар. Биз сизларни талаш учун эмас, ҳақ-ҳуқуқларингизни муҳофаза қилиш учун бел боғлаганмиз» деб узр сўраб деҳқонни кузатиб қолади.

Шермуҳаммадбек ниҳоятда зукко, исломга қаттиқ ихлосманд, имони бақувват, эпчил, чапдаст, зийрак, ўз халқига ўта меҳрибон одам бўлган эди.

Шунга ўхшаш Шерматбек ҳақидаги бошқа бир ҳикоя ҳам кишини ҳайратга солади. Бек юрт озодлиги учун кураш бошлагач, атрофига кўпчилик йигитлар тўплана бошлаган. Кун ўтиб, ой ўтиб йигитларнинг сони 40 мингтага етган. Бурунги замонда катта подшоҳ ҳам аскарларининг сони қарийб шунча бўлган. Кейин Шермуҳаммад бек ўз яқинларини тўплаб шундай маслаҳатни ўртага ташлаган: «Мен подшоҳ эмасман, бору йўғи аскарлар бошлиғиман. Энди ўзимизга фармонбардор подшоҳ сайлашимиз, давлат ишларини режалаштиришимиз керак. Бунинг учун илмий даражаси юксак, доно инсон бўлиши билан бирга халқпарвар бўлиши шарт». Ораларидан бу лавозимга даъвогар киши чиқмагач, Шермуҳаммадбек Бухорога—Саид Олимхон қошига от солган. У киши амирнинг ҳузурига кириб: «Менинг йигитларимнинг сони жуда ортиб кетди. Энди

> *Оталар жасорати авлодга ибрат*

сиз бизга бошчилик қилсангиз», деган. Аммо Амир Олимхон: «Сизлар бошқа водийда, биз бошқа водийда яшаймиз», деб рад жавоб берган.

Шермуҳаммадбек ноилож Фарғонага қайтиб келиб, суриштириб кўрса, Афғонистонда Анвар подшоҳнинг бош вазири марғилонлик Саид Акрамхон экан. Бек ана шу кишининг ўғли қувалик Саид Норбўтахонни ўзларига подшоҳ қилиб сайлаб, унга катта ишонч билдиради.

Юқорида келтирилган маълумотлардан аён бўладирким, Бек ва унинг ёнидаги шахслар мансаб учун эмас, балки Ватанини, халқини ҳимоя қилиш учун курашган.

Саид Норбўтахон бу лавозимга ўтирганидан кейин, Афғонистондан падари бузрукворидан фатво олиб келишга шайланади.

Бек бу таклифни самимият билан қабул қилади ва айтади: «Сиз бориб келгунингизгача ўрнигизга ўзингизникилардан бир кишини сайлаб кетингки, у киши то Сиз келгунча бизга фатво бериб турсин».

Шунда Саид Норбўтахон бекка: «Бир укам бор: ўзи сиз каби чаққон, қувса қувиб етади, қочса қочиб қутулади. Илмий даражаси эса мандан кўра муқаддамроқ, танийсиз, Шоҳимардондаги муфтий амаким Саид Собирхон тўранинг ўғиллари Саид Назирхон эшондир». Бу таклиф бекка маъқул тушади. Шундай қилиб Саид Назирхонга байроқ ва муҳрларни жамоат олдида тантана билан топшириб, подшоҳ деб маълум қиладилар.

Саид Норбўтахон Афғонистонга падари бузрукворини ҳузурига етиб келиб, бўлган воқеаларни бирма-бир баён қилади. Шунда отаси: «Ўғлим, бу иш унча маъқул бўлмабди, чунки душманлар жуда кўпчилик бўлиб, сизларга юриш бошлашган. Уларни орти жуда мустаҳкам, майли, бўлар иш бўлибди. Энди қайтиш йўқ. Сизларни яратган қодир Эгамга топширдим»,—дея оқ йўл тилайди.

Норбўтахон Қува шаҳрининг Толмозор қишлоғига келиб тушади. Бу хабарни сотқин-мунофиқлар дарҳол душман томонга етказишади. Шермуҳаммадбек бу даврда Наманган шаҳрида мулоқотдалигидан хабардор бўлганлар Толмозорни вайронасини чиқариб юборишади. Аммо Норбўтахонни қўлга олиша олмайди. Норбўтахон Исбайрам сойи орқали Афғонистонга ўтиб кетади...

Шу билан Шермуҳаммадбек Саид Назирхонни подшоҳим деб тан олиб қолаверади. Кунларнинг бирида Марғилон шаҳри атрофидаги жанглардан бирида қизиллар енгилиб, қочиб баланд қўрғонга кириб олишади. Дарвозадан киришни иложи бўлмагач, 5 пахсалик девордан сакраб олдин Бек, кейин Назирхон ўтаман деганларида олдинги жойни мўлжалга олиб қолган душман ўқи Назирхонни сонига тегиб, ярадор қилади. Саид Назирхонни оёғини Марғилонда узоқ вақт даволашади. Сўнг Назирхонни қизиллар ушлаб олиб, қамашади ва 72 соатдан кейин отишга ҳукм чиқаришади.

Уз подшоҳидан айрилганларидан кейин Бек йигитлари билан Афғонга ўтиб кетади. Назирхон эшон эса Оллоҳнинг қудрати, илмнинг мўъжизаси, тақдирни тақозоси билан омон-эсон қочиб қутулиб чиқиб кетади. Аравонда бир мозорда муридларининг назорати остида 6 ой истиқомат қилади.

Кейин у оқланади. Оқлов қоғозини муридлари унга етказишади ва у очиққа чиқиб Қувага қайтиб келади. У қайтиб келгач, Қайрағоч қишлоғидаги масжидда имомлик қилади. Колхоз тузилиши йилларида Назирхон қишлоқ кенгашига котиб, кейин раис, сельпо раиси бўлиб ишлади. Бу жойда ҳам унга туҳмат уюштиришади...

Бу воқеаларни менга падари бузрукворим ҳикоя қилиб: «Ўғлим, яхшилаб эслаб қолинг, келажакка керак бўлади»,—дер эдилар. Энди билсам, улар ҳозирги истиқлолимизга катта умид билан яшаган эканлар.

Саид Назирхон ўғли Саид ВАҚҚОСХОН. Зангиота тумани.

ЖИНОЯТ АЗМИ ГУНОҲ

Кейинги пайтларда айрим туманларда ўғирлик бирмунча кўпайди. Баъзи маҳаллаларда жамоатчилик, фаолларнинг таъсир кучи етарлича бўлмаётганлиги натижасида ғайриқонуний хатти-ҳаракат қилиш ҳоллари юз бермоқда. Жиноятчилар орасида чорва моллари ўғрилари кўпроқ учраяпти.

Яқинда Хива шаҳар судимизда Раҳим Матёқубов ва Бахтиёр Каримовларнинг жиноий ишлари кўриб чиқилди. Р. Матёқубов учинчи, Б. Каримов эса иккинчи марта «қора курси»га ўтирдилар. Янгиариқлик бу икки «ошна» тракторчи Б. Олимовни ёллашиб, Хива тумани Беруний номли жамоа хўжалигига ташриф буюрадилар. Кечқурунги «ов» чоғида Ж. Йўлдошевнинг томорқасида боғлиқ турган иккита йирик хўкизини ўмариб кетадилар ва мол эгасига 27 минг сўмлик моддий зарар етказадилар. Хизмат ҳақи учун тракторчига 600 сўм беришади. Тракторчи моллар ўғирланаётганидан бехабар эди. Жиноятчилар унга «Икки бош ҳўкизни тракторингизда элтиб берсангиз, хизмат ҳақингизни берамиз», дейишганди. Жиноятчилар молларни сўйдирадилар ва гўштини сотиб юборишади.

Осонгина пул топиш Раҳим Матёқубовга ёқиб қолганди. Кейинги сафар у Хива туман Р. Мадаминов номли жамоа хўжалигида истиқомат қилувчи М. Қодировнинг қора рангли эшагини ўғирлайди. Орадан икки кун ўтгач, шу жамоа хўжалигида яшовчи К. Солаеванинг оқ эшагини етаклаб кетади ва нарида турган О. Эгамовни унга миндириб юборади. Лекин зийрак қўни-қўшнилар эшакни таниб, О. Эгамовни ушлайдилар.

О. Эгамов шундай кўрсатма берди: «Раҳим ака Хивадан эшак сотиб олиб қўйганини айтиб, шу қайсар эшакни олиб келишга ёрдам бер дегани учун бордим. «Сотсам бироз пул қолади, шунга ёрдам бер», деди. Ўзи борса мотоциклни ташлаб келишга тўғри келаркан. Ёрдамлашсанг мен мотоциклда, сен эса эшакни миниб қайтиб келасан дегани учун боргандим. Эшакни олиб келишда эгасининг қўшнилари томонидан қўлга тушдим. Эшак ўғирлик эканини билмас эдим. Раҳим акам менга ҳеч нарса бермади, ундан тили қисқа жойим йўқ. Мен фақат ёрдам беришга бордим, холос».

Жиноятчилар кўпинча ишонувчан, соддадил одамларни тўғри йўлдан урадилар. Б. Олимов, О. Эгамовга ўхшаган содда кишилар яхшилик қиламан деб жарликка қулаб тушадилар. Бунга йўл қўймаслик учун эҳтиёткор бўлиш лозим. Мол-ҳолни қаровсиз қолдириш жиноятчилар учун қулайлик туғдиришини унутмаслик керак.

Судланувчи Р. Матёқубов ва Б. Каримов қилмишларига яраша жазога тортилдилар.

Суд ҳукм чиқарди

Аёллар жиноятга қўл ураётганлиги кишини қаттиқ ташвишлантиради. Ҳеч қаерда ишламайдиган 30 яшар Олмажон Жуманиёзова олдин 5 йилга озодликдан маҳрум қилиниб, умумий авф туфайли 25 ойда қамоқдан чиққанди. Тавбасига таянмаган бу аёл икки нафар фарзанди бўлишига қарамай яна жиноятга қўл ўрди. Суд жараёнида турмуш ўртоғи вафот этганлигини, оилавий аҳволи ёмонлигини рўкач қилган бўлса-да, жиноят қилганини тан олди. Янгиариқ туманидаги М. Маткаримов номли жамоа хўжалиги фаоллари унинг оилавий шароити билан дуруст қизиқишмаганлиги, ҳаётда ўз ўрнини топишига кўмаклашмаганлиги аён бўлди.

О. Жуманиёзова куппа-кундузи Хива шаҳрида истиқомат қилувчи Х. Хўжаниёзовнинг ҳовлисига ўғирликка тушди. Эшик олдида турган этикнинг ичида калит борлигини кўради. Ҳеч ким йўқлигидан фойдаланиб, эшикни очиб ичкарига киради. Хонадаги жовонни очганида оқ рўмолга ўралган нарсага дуч келади. Рўмолда пуллар бор экан. Ҳаммасини олади. Бошқа майда-чуйда нарсаларни ҳам кўтариб, Ҳазорасп бозорига йўл олади. У ўзганинг мол-мулкини яширин равишда талон-тарож қилиб, Х. Хўжаниёзовга 10075 сўмлик моддий зарар етказади.

Бир оз муддат ўтгач, яна жиноятга қўл уради. У хивалик О. Худойберганов уйининг қулфини темир билан бузиб, ичкарига киради. У нақд пуллар, тилла занжир, ҳар хил кўйлаклар, чет эл рўмоллари, болалар кийимлари ва бошқа ашёларни ўғирлаб, уй эгасига 6825 сўмлик зарар келтиради.

О. Жуманиёзова бир неча марта жиноят қилганлиги учун 6 йил озодликдан маҳрум этилди. Унга тегишли мол-мулки мусодара қилинди.

Сарабиби Бобожонова эса беш нафар фарзанднинг онаси бўлатуриб, жиноят ботқоғига ботди. Ҳали ўттиз ёшга қадам қўймаган аёл иккинчи марта судланди.

У қўшниси Шоназар Ғоиповнинг турмуш ўртоғидан қарз олгани боради. Лекин уйда ҳеч ким йўқлигидан фойдаланиб, сандиқдан 4800 сўм пул ва бир жуфт тилла сирғани ўғирлайди. Қўшнисига 9800 сўмлик зарар етказади. Унга жазо тайинлашда айбига иқрорлиги, келтирилган зарарни қоплаши ва эмизикли фарзанди борлиги инобатига олинди. Уни 5 йил муддатга озодликдан марҳум қилиш, ўзига тегишли мол-мулкни мусодара этиш, келтирилган зарар ундириб берилиши ҳақида ҳукм чиқарилди. 1995 йил 17 сентябрда туғилган фарзанди 3 ёшга тўлгунча қадар ҳукм ижроси кечиктирилди.

Фарзанд тарбияси билан шуғулланиш ўрнига номақбул йўлга кирган бу жиноятчи аёлларнинг ҳолати енгил-елпи ҳаёт кечиришга мойил баъзи хотин-қизларга аччиқ сабоқ бўлиши керак. Зеро, ҳар қандай жиноят жазоланиши муқаррардир.

Омонбой ОЛЛОЁРОВ, Хива шаҳар суди раиси.

Ҳикоят
ҚАЙТАР ДУНЁ

Кўҳна дунё маънавият оламида шундай ҳикоят бор: «Кунларнинг бирида кечки пайт уйимизга падари бузрукворим ташриф буюрдилар. Мен уларни табассум ила кутиб олдим. Беш ёшли ўғилчамнинг севинчи ундан ҳам зиёда эди. Бир вақт рафиқам таъзим ила ош олиб келиб, дастурхонга қўйди. Мен ош устидаги гўштни тўғрадимда, иликли суякни термулиб ўтирган ўғлимга узатдим. У ҳам суяк қўлига тегиши билан ҳеч кимга аҳамият бермай тозалай бошлади. Бу воқеани кузатиб турган падари бузрукворим менга қараб:

— Ўғлим, фарзандни эъзозлаш жуда яхши, аммо... Бу иликни менга узатарсан деган умидда эдим, — дедилар.

Мен шундай жавоб бердим:

— Дада, набирангиздек чоғларимда ош устидаги суякни бобомга эмас, менга берар эдингиз. Мен ҳам шундай қилдим.

Шунда падари бузрукворим қаттиқ хўрсиндилар-да:

— Ҳа, қайтар дунё деб шуни айтсалар керак-да», — дедилар.

Тайёрловчи: Шоилёс ШОҲАЙДАР ўғли.

ОЛИМПИАДА НИМАНИ КЎРСАТДИ?

Одатда олимпиада баҳсларида омади чопмаган қатнашчиларга тасалли бериш мақсадида «Муҳими иштирок этишдир» дея уқтирилади. Албатта, тўрт йилда бир мартагина ўтказиладиган бундай нуфузли спорт анжуманида иштирок этишнинг ўзи катта бахтдир. Истиқлол шарофати ила мамлакатимиз вакиллари ҳам илк марта ана шундай улкан саодатга мушарраф бўлдилар.

Муҳими шундаки, олимпия терма жамоамиздан жой олган спортчиларимизнинг аксарияти шунчаки мусобақаларда қатнашиб қолмасдан, қатор спорт турларида кучлилар сафидан жой олишди. Дзюдочи Армен Багдасаров ва боксчимиз Карим Тўлаганов эса шохсупанинг кумуш ва бронза поғоналаридан жой олиб, мукофотлаш маросими пайти Ватанимиз байроғи кўтарилишини таъминлашди.

«Чарм қўлқоп» усталаридан Дилшод Ёрбеков ва Наримон Отаевларнинг ўз вазн тоифаларида чорак финалда қатнашишлари, ўн курашчи Рамил Ғаниевнинг саккизинчи ўринни эгаллаши, бошқа қатор спортчиларимиз ҳам жаҳоннинг етакчи полвонлари, мерганлари, қайиқ ҳайдовчилари билан баҳсларда бўш келмаганликларини таъкидламоқ жоиз.

Бир қарашда, буларнинг ҳаммаси камтарона натижадек кўринади. Лекин энди илдиз ота бошлаган ниҳолдан шодашода ҳосил кутиш ўринлими?

Атлантадаги олимпия ўйинларида 197 мамлакат иштирок этган бўлса, шундан 118 мамлакат вакиллари биронта ҳам медални қўлга киритишолгани йўқ. Уларга қиёслаганда, албатта, мамлакатимиз олимпиячилари натижаларини қаноатланарли дейиш мумкин. Лекин биз ортдагиларга эмас, олдингиларга тенглашишга ҳаракат қилишимиз зарур.

Шу жиҳатдан олиб қараганда, республикамиз раҳбарияти, хусусан юртбошимиз жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришга, соғлом авлодни камол топтиришга доимий эътибор бераётгани, бунинг натижасида жойларда ҳам ташаббускорлик кўзга ташланаётгани таҳсинга лойиқдир. Айнан мана шу тариқа иш юритилиб, жисмоний тарбия ва спорт машғулотлари аҳоли кенг табақаларининг табиий эҳтиёжига айланган тақдирдагина навбатдаги олимпия баҳсларида Ўзбекистон вакиллари янада юқорироқ поғоналардан жой олишларидан умид қилиш мумкин.

Бунинг учун барча жабҳаларда ташкилотчилик ишларини қизитиб, орадаги тўрт йиллик муддатдан оқилона фойдаланиш талаб этилади.

Атлантадаги мусобақалардан келиб чиқадиган асосий хулоса шундай.

Шермуҳаммад ЙЎЛДОШ ўғли.

Футбол
ЯРИМ ФИНАЛЧИЛАР АНИҚЛАНДИ

Футбол бўйича Ўзбекистон кубоги баҳсларида ярим финалчилар маълум бўлди. Чорак финалда олий табақанинг етти ва биринчи табақанинг ягона жамоаси тўп сурди.

Мамлакат биринчилигида маълум фарқ билан карвонбошилик қилаётган «Навбаҳор» биллур соврин учун ҳам жиддий рақобатлашиши кутилган эди. Лекин наманганликлар пойтахт вилоятининг «Дўстлик» жамоаси билан икки учрашувдан сўнг мусобақалардан четлашишга мажбур бўлишди—0:0 ва 0:1.

Олий табақада медаллар учун жиддий даъвогарлик қилаётган «Нефтчи» ва «Нурафшон» чорак финалда астойдил баҳс юритишди. Дастлабки ўйинда фарғоналиклар 6:1 ҳисобидан устунликка эришгандилар. Бухоролик футболчиларни такрорий учрашувда орадаги фарқни бартараф этиб, мусобақанинг навбатдаги босқичига чиқишга жон-жаҳдлари билан уринишлари кутилган натижага олиб келмади. 4:2 ҳисобидаги ғалаба озмикўпми таскин бўлиши мумкин, холос.

Биринчи табақанинг ягона вакили «Чилонзор» илгариги мавқеини тиклаётган «Пахтакор»га жиддий қаршилик кўрсата олмади—1:4 ва 1:5. Афтидан, миллий биринчиликда медаллар учун имконият кам эканлигини билган пахтакорчилар биллур совринни қўлга киритишга қатъий аҳд этган кўринишади.

Пойтахтнинг яна икки жамоаси—МҲСК ва «Трактор» ҳам ўзаро баҳсда муносабатларни ойдинлаштиришди. Бу командаларнинг иккала учрашувида ҳам томонлар бир-бирига ён босишни исташмади. Лекин пировард-натижада армиячилар кучли эканликларини исботлашди—5:3 ва 2:1.

Шундай қилиб, ярим финал баҳсларида «Пахтакор» ва МҲСК ҳамда «Нефтчи» ва «Дўстлик» тўп суришади. Дастлабки ўйинлар 8 октябрда, такрорий учрашувлар 20 октябрь куни бўлиб ўтади.

А. ШЕРОВ.

ОЧЛИК ДАВОЛАДИ

Шунақаси ҳам бўлади

Туринск шаҳрида истиқомат қилувчи Виталий Р. исмли киши кўпдан фалаж эди. Боз устига боши, қўл панжалари, ошқозони операция қилинганди. Шифокорлар малҳам топиб, уни оёққа турғизишолмади. Жуфти ҳалоли ҳам нажот йўқлигини сезиб, куч-қуронини олиб жўнаб қолди. Тўшакка михланиб ётган бандаи ожизга қўни-қўшнилар бир неча муддат кўз-қулоқ бўлиб туришди. Лекин бундай тирикчилик беморнинг ҳиқилдоғига келган эди. Жонидан тўйгани боис, овқат емасдан жонига қасд қилди ва уч ярим ҳафта туз татимади.

Таажжубки, нариги дунёга равона бўлиш ўрнига унга дармон кириб карахтликдан қутулди. Соғлиғи тикланиб, бемалол юрадиган бўлди. Бу мўъжизага ишонмаган келиб-кетувчилар сони камаймаяпти. Собиқ бемор ҳам тузалиш тарихини гапириб беришдан чарчамаяпти, деб ёзади ЕАН ахборот маҳкамаси.

Бош муҳаррир Неъмат ЁҚУБОВ

Рўзнома таҳрир ҳайъати: Расулмат ҲУСАНОВ, Мирзажон ИСЛОМОВ, Маҳмуд МИРЗАЕВ, Эрқул ЗИКРИЁЕВ, Сиддиқжон МУҲАМЕДЖОНОВ, Мирғиёс ҚАЮМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Суннатилла САЙДАЛИЕВ, Обиджон ҒОФУРОВ (масъул котиб), Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ.

ҲОМИЙ: «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат—ширкат қўмитаси

«Қишлоқ ҳаёти» — «Қишлоқ ҳақиқати» газетасининг вориси

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32

ТЕЛЕФОНЛАР, Муҳаррир ўринбосарлари — 33-44-43, 33-16-27. Масъул котиб — 33-09-93. Деҳқончилик бўлими — 36-56-35, 36-54-51. Ижтимоий ҳаёт бўлими — 36-56-34. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими —36-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 36-54-54. Шикоят, хат ва маъмурий органлар бўлими — 36-54-52.

Рўйхатдан ўтиш тартиб рақами 6. Буюртма Г— 0429, ҳажми 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А-2. Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди 19.30

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. 1 2 3 3 4 6.